

POPULIST

IZ VSEBINE

Viktor Robnik, Mislinjski župan
stran 6

Ups... vroče!
stran 8

Liga se pričinja
stran 14

Poletni raj za tatove
stran 16

Obramba pred starši!

Ob nedavno minulem presledljivem dogodku v Šoštanju smo vsi obnemeli. Nikakor, nikakor si ni moč razložiti, kaj je botrovalo dogodkom v tisti noči, in kako da se ni oglašil zdrav razum vsaj enega od udeleženi in preprečil grozljiv umor. Da je osuplost popolna, je pri zločinu sodelovala skupinica mladoletnikov. Vprašanja »zakaj«, se v tej zgodbi ne bodo končala, odgovori nanj so za vedno obnemeli v srhljivi noči.

Ni več tako redko, da želi mladina z nasiljem povečati vedno glasnejši odmev v družbi. Postavljajo se vprašanja, kaj se dogaja in kako preprečiti beg mladih v smer, za katero se je že nič kolikokrat izkazalo, da drvi v prepad. Današnja hitro spreminjajoča se družba, v kateri je gonilna sila kapital, pred naše otroke postavlja vedno nove in nove izzive. Mladostnik se tako poleg običajnih izzivov odraščanja srečuje še z novo nastalimi vsebinami in nalogami, ki jih pred njega postavlja družba. Šola zahteva sodelovanje cele družine, če želi otrok ohranjati svoj položaj v razredu, na šoli in izven nje. Nedvomno pa tudi na uspešno rešitev vseh nalog in izzivov vse preveč vpliva socialni status mladega, ne glede na to, da za svoj položaj ni odgovoren, ker je ekonomsko odvisen od staršev ali skrbnikov. Tako se dogajajo socialne izključitve že v obdobja šolanja med samimi vrstniki. Šola je lahko nenehno izvor stresnih situacij, ki se v določenih obdobjih še dodatno okrepijo. Okolje je neusmiljeno do odrasčajočih otrok, ki se vse pre pogosto ne znajdejo več v svojem okolju. Naokoli zgubljeno tava-

jo vsi, ki so že značajsko podvrženi temu vplivu, ter vsi, ki jim manjka opora, ki jo lahko nudijo le straši.

Starši nedvomno igrajo veliko in odgovorno vlogo pri razvoju mladostnika. V okolju in času, v katerem živimo, velja mnenje, da lahko starši pomagajo otrokom odrasti v srečne in zdrave ljudi v okviru podedovanih lastnosti. Strokovnjaki ocenjujejo, da je odnos in ravnanje staršev z otroki poglavitnega pomena in lahko na razvoj posameznih nagnjenj deluje zelo vzpodbudno ali pa zaviralno. Pomanjkanje izražanja čustev, ljubezni, skrbi in interesa za vzgojo otroka se lahko predvsem v dobi odrasčanja pokaže kot pomanjkanje sočutja, sožitja, strpnosti mladostnika do okolja ali celo v obliki agresije in potrebe po potrjevanju pred vrstniki. Otrok, ki preživi otroštvo v sovraženem, neodzivnem okolju in notranji samoti, ob odsotnih ali čustveno hladnih in zavrtih starših, je tuj samemu sebi. Stroka poudarja, da otroka veliko bolj kot posamezni travmatični dogodki ogroža neprimerno splošno vzdušje, v katerem odrasča. Mladostnik lahko zaradi želje po uveljavitvi in potrditvi svoje samopodobe neprimerno in škodljivo deluje v okolici takoj, ko mu uspe uiti še tako tiranskemu nadzoru staršev, ali pa če je preprosto že celo otroštvo brez nadzora le-teh. Otrok je v celoti izročen staršem, brez možnosti samoobrambe in postavljanja jasnih meja med sabo in okoljem, kar se v celoti lahko postavi na glavo, ko se kot mladostnik v kombinaciji ponorelih hormonov zave, da z določeno obliko izražanja, ki je lahko tudi neprimerna, pridobiva na pomembnosti v okolju.

Rock Otočec: Po sprostitvi v blatu je dobrodošla čista voda. (Stran 12) Foto: Urška Taks

Vse je torej v rokah družbe, ki je pa absolutno nemočna, če starši ne vložijo vse svoje energije z veliko mero ljubezni v predvsem humani razvoj otroka. Pogosto se pomoči potrebnih mladostnikov premalo zavedajo oboji. Kadar je mladostnik v stiski, je najpomembnejše, da si zanj vzamete čas in ste z njim potrpežljivi. Pokažite mu svojo skrb in zanimanje za njegove težave. Razbremenite ga! Pomagajte mu, da se bo razvil v sočutnega, odgovornega, skrbnega, uspešnega in zadovoljnega človeka.

Andreja P.M.

Kaj ne boste ukrepali, gospod policaj?
Zakaj bi? Mladi so pač le nekoliko bolj razigrani in nagajivi.

POPULIST(ka) TEDNA

mag. Cvetka Tinauer, predsednica KS Šoštanj:

»Počutimo se kot manjšina v lastnem mestu, saj nam »neslovenci« na vsakem koraku vsiljujejo svoj način življenja, svojo oblast!«

gumarstvo
TESNILA

Telefon otrok in mladostnikov

080 1234

Mama v Ljubljani se ne sekira

Vsi, ki urejamo denarne zadeve preko te banke, smo v škripcih. Zaradi menjave tekočega računa v osebni račun prihaja do velikih zapletov. Tisti, ki dvomite o tem, kar pišem, in ste lastnik računa katere druge banke, si vzemite čas in stopite v eno od poslovalnic Nove Ljubljanske banke. Na lastne oči se boste prepričali, kako poteka poslovanje z nezadovoljnimi strankami!

Jezne pa niso samo stranke, ampak se na vodstvo v Ljubljani jezijo tudi zaposleni pri tej banki. Pogovarjala sem se z delavko pri izplačilnem okencu. Njenega imena vam ne bom izdala, ker jo ne želim spraviti v še večji stres, kot ga že doživlja.

Želela sem poravnati plačilni nalog, ki so mi ga napisali na podjetju, ki sem mu dolgovala. Pri njih sem dobila nalog in dogovorili smo se, da ga plačam in potrjenega vrnem v njihovo vednost. Tako bi še isti dan dokončali posel in dokončno uredili zadeve.

Na banki, ki bi morala biti v službi ljudi, sem doživela

šok! Kljub temu da sem na računu imela denar, tega nisem mogla koristiti. Računalniki niso delali!

Še preden sem prišla na vrsto (v teh bankah so vedno vrste), sem imela priliko videti, kako jezni in nemočni občani odhajajo. Potem sem izvedela, kaj je vzrok! Seveda sem bila besna, kot tisti pred mano. S povišanim glasom sem se obrnila na delavko za okencem, z vprašanjem, zakaj so takšni zapleti samo pri njih in ali niso imeli dovolj časa, da bi se organizirali tako kot pri drugih bankah. Tam poteka menjava teh računov neopazno.

Takoj, ko sem jo »nadrila«, mi je postalo žal. Globoko v sebi sem vedela, da ni ona tista, ki bi morala prenašati moje negotovanje. Opravičila sem se ji in ker ni imela kaj delati, sem slonela na okencu in sva se pogovarjali.

Čez koliko časa mislite, da bodo računalniki spet v pogonu?

»Kaj pa vem! Nam ničesar ne povedo! Dobimo samo krat-

ko sporočilo, da bo promet zaradi spreminjanja računov moten. To je vse! Nas pa potem čaka nevhvaležno delo, to razložiti jeznim strankam.«

Verjamem, da vam ne more biti prijetno! Po takšnem delavniku ste prav gotovo popolnoma izmučeni?

»Ne samo izmučena! Uničena! Če še do danes nismo imeli rane na želodcu, jo bomo zdaj prav gotovo dobili.«

Kaj pa vodstvo? Jim ni mar, v kakšnih razmerah ste prisiljeni delati?

»Tisti tam, v Ljubljani, sploh ne vedo, da obstajamo! Mar jim je za nas!«

Kaj pa vodstvo vaše, Velenjske banke?

»Saj ne morejo ničesar storiti! Odvisni smo od Ljubljane. Tam se vse dogaja!«

Po pošti smo dobili obvestilo, na katerem dobesedno piše: »Vse storitve, ki ste jih doslej uporabljali na obstoječem računu (npr. trajni nalogi, limiti ...), bomo prenesli na nove osebne račune tako, da bo vaše poslovanje tudi v prihodnje potekalo nemote-

no.« To je seveda čista laž! Že več kot mesec dni prihaja do takšnih in podobnih zastojev. Imajo za to kakšno opravičilo?

»Izgovarjajo se na veliko število strank, ki jih je potrebno obdelati.«

Občutek imam, da s takšnim odnosom kmalu ne bodo imeli več tega problema!

»Naša banka se ne boji konkurence! Še vedno so prepričani, da se jim ne more nič zgoditi. Ljudje nam zaupajo!«

Kljub vsem težavam, ki jih imajo?

»Res, da nas nadirajo in zmerjajo. Mnogo jih grozi, da bodo prestavili račune. Toda v končni fazi se pomirijo in ostanejo. Malo je primerov, da zares odidejo.«

Torej smo za tako ležeren odnos banke v bistvu krivi sami?

»Ne vem, zakaj o tem nihče ne govori! Tukaj se razburjajo, v Ljubljano pa nihče ne pokliče. O tem bi se lahko tudi pisalo! V časopisih.«

Bom pa jaz napisala par besed, če vam je prav?

Delavka za trenutek prebledi in negotovo reče: »Lahko, samo mene ne omenjajte. Ne želim izgubiti službe. Kam pa naj grem?!«

S tem sva zaključili pogovor in računalniki so spet začeli delati. Imela sem srečo, da sem počakala! Tisti, ki so odšli pred mano, so najbrž še cel dan kuhali jezo. Nisem prestavila računa in včeraj, ko sem na bankomatu preverila stanje,

sem od jeze spet skoraj zno-rela. Ne drži! Banke sploh ne potrebujem, ker moram v tem času sama opravljati vse izračune. V prihodnje se bom prestavila, ali pa je to prevelik problem ... Morda sem pa samo prelena, da bi se lotila težav, ki jih ne bi smelo biti! Ali pa ostajam zaradi zaposlenih, ki so do mene prijazni. Zanima me, ali so za to dovolj nagrajeni!?

Milojka Mohor

Se bomo šli regionalni razvoj?

Ta zapis je nastal zaradi resnične skrbi za naš jutri. Z njim želim izzvati vse, ki razmišljajo o naši prihodnosti in prihodnosti naših potomcev, da napišejo svoje mnenje, kakršnokoli že je. Mislim, da je to tema, o kateri se je vredno pogovarjati!

Poklicna pot mi je omogočila, da sem v mnogih krajih Slovenije delal z brezposelnimi, pa tudi s študenti in dijaki, spoznaval gospodarske in razvojne probleme, pa tudi zaposlitvene možnosti. Še posebej me je vedno zanimala ponudba delovnih mest za mlade, saj se mi zdi to pomemben indikator razvojne usmerjenosti posamezne regije, občine, mesta. Prepričan sem, da brez svežih kadrov in idej ni potrebnih sprememb. V času, ko se vse okoli nas spreminja, je namreč dobro preveriti načine razmišljanja in se vprašati, če bi morda le morali kaj spremeniti, zastaviti drugače, se morda lotiti novih programov in pravočasno opustiti tiste, ki prinašajo probleme in slabe posledice.

Skratka, zanimalo me je, kakšne so možnosti vračanja mladih po študiju na delo v domače okolje. Vseposod so bile ugotovitve podobne: ponudba delovnih mest za mlade diplomirance je povsod bistveno nižja od povpraševanja. To

se dogaja v Posavju, Zasavju, na Tolminskem, Notranjskem, v Mariboru, Pomurju, na Koroškem. Tako se kadrovska baza na eni strani siromaši, koncentrira pa predvsem v glavnem mestu. Namesto da bi pridobili nove nosilce razvoja na podeželju (razen dveh večjih mest je Slovenija v luči Evrope eno samo podeželje!), jih država usposablja za dobro plačane uradnike in biokrate, ki jim istočasno dviga veljavo in pomembnost njihovega dela. Ta trend se ponavlja že kar celo desetletje, slovensko podeželje pa postaja vse bolj demografsko ogroženo.

V letu 2002 sta Klub koroških študentov in Podjetniški center Slovenj Gradec pričela izvajati projekt z imenom Ostani tu! V prvi fazi so izvedli anketo med študenti in potencialnimi delodajalci na Koroškem. Nekaj podatkov iz ankete:

- v šolskem letu so študirali na fakultetah in visokih šolah skupno 2803 študenti s stalnim prebivališčem v koroških občinah (od tega 2069 rednih študentov);
- v istem obdobju je 512 študentov že imelo status absolventa (407 iz rednega študija);
- celotna ponudba delovnih mest (ne samo gospodar-

stva) z zahtevano 6. in 7. stopnjo na Koroškem pa je dosegla število 89 (ta ponudba je od občine do občine zelo različna, najmanj ponudbe pa je v Mežiški in Dravski dolini).

Številke so več kot zgovorne. Torej se 400 absolventov ne bo vrnilo v domači kraj. Verjetno je bila situacija podobna tudi leto poprej in še vsaj deset ali dvanaest let nazaj! Tako na Koroškem, kot tudi v drugih podeželskih regijah Slovenije!

Razlogov, da ni ponudbe, je več in so več ali manj znani. Zaskrbljuje predvsem podatek o gospodarski strukturi, ki kaže, da je več kot 70 % prebivalstva zaposlenega v industriji, ki se je po močni selekciji in težavah v 90. letih stabilizirala na nekaj tržnih niš, nekatera podjetja med njimi pa se celo presenetljivo dobro razvijajo in držijo na globalnem trgu. Ta struktura pa ne more ostati dolgoročno rešitev, saj gre za delovno intenzivne panoge, kjer bomo dolgoročno izgubljali primerjalne prednosti, na katerih gradimo (našo ceno dela vendar želimo približati tistim v EU!). V informacijski družbi ali družbi znanja so prevladujoče storitvene dejavnosti in jasno je, da se bo ta proces zaradi tehnološkega

razvoja, pa tudi globalizacijskih procesov, tudi v prihodnje nadaljeval. Govorimo torej o strukturnem neskladju, ki ga zaznavamo na več ravneh:

- imamo neugodno gospodarsko strukturo (klasične industrijske panoge) z relativno nizko dodano vrednostjo;
- ker takšna struktura gospodarstva ne potrebuje prav veliko visoko izobraženih kadrov, ni spodbude, da bi se mladi v fazi odločanja za poklic odločili za poklice, ki ustvarjajo novo vrednost (tehnični profili);
- v družbi smo ustvarili neko čudno podobo o tehničnih kadrih (pomembni so politiki, mediji, pravniki, državni uradniki, morda še nekateri podjetniki in menedžerji); tehnični in razvojni kadri zaradi tega niso dovolj cenjeni in je vpis v tehnične in naravoslovne poklice vsako leto nižji;
- po končanem študiju se le manjši del vrača »domov«, saj ni ponudbe, mlade družine danes doma prav tako težko pridejo do stanovanja, nekateri se odločajo iti drugam zaradi nizkih plač;
- ker ni mladih, ni tudi doto-

ka novih idej in ambicij za vstop na nova pota,

– mala podjetja, ki pa bi imele nove programe in potencialne rasti, večinoma ne uspejo razviti svojih potencialov, saj je okolje v glavnem še vedno precej neprijazno do njih, običajno ostajajo nerazumljeni, sami s svojimi problemi in v senci velikih podjetij ...

Tako je krog sklenjen. Ostajamo na istih pozicijah z istimi ali podobnimi programi. Z istimi kadri, morda z lepotnimi popravki.

Z ustanavljanjem podjetniških centrov in regionalnih razvojnih agencij je država naredila prvi korak v smeri spreminjanja tega stanja. V nekaterih regijah so že pripravili strateške načrte regionalnega razvoja. Posamezni centri so kadrovske še šibki, drugi močnejši, tudi financiranje se po malem ureja, z ustanovitvijo ministrstva za razvojno infrastrukturo in regionalni razvoj se nam ob vstopu v EU obeta precej finančnih sredstev. Vse je v nekem pričakovanju. V določenih sredinah so to razumeli kot veliko priložnost in da je sedaj čas, da se pripravijo projekti, tudi takšni, ki bodo omogočali razvoj novih programov (tudi v duhu sklepov lizbonske konference, da bo postala Evropa vodilna razvojna sila v svetu do leta 2010). V svoje

projektne time vabijo strokovnjake od vseposod, oblikujejo prave razvojne koalicije, postavljajo si nove cilje ...

Kaj pa pri nas? Regionalna agencija za Koroško se s svojimi zelo omejenimi viri zapira v svoje obstoječe programe in partnerje, medtem ko se za Šaleško dolino niti ne ve, kam bi naj spadala, v svojo Savinjsko-Šaleško agencijo za razvoj ali v sklop RRA Celje.

Posamezni subjekti znotraj gospodarstva pa tudi gospodarstva morda vsak zase dobro opravljajo svoje poslanstvo. Vendar ima vsak svoj cilj, ki pa ni nujno skupen cilj, ki bi upošteval razvoj regije kot celote, s programi razvoja gospodarstva, negospodarstva, razvojne infrastrukture in seveda tudi kadrov in demografskega razvoja. Oblikovanje regionalnih razvojnih programov pa je proces, v katerem bi si naj postavili skupne cilje in trasirali nove poti. Po starih poteh in metodah v novih okoliščinah ne bo šlo. Dinozavri so izumrli, ker se niso znali prilagoditi spremenjenim razmeram ...

Odpiram razvojno temo, ki ji bo Populist gotovo odmeril ustrezno pozornost in mesto na svojih straneh!

Viktor Vaupot

POPULIST NAROČILNICA (velja do preklica naročnine)

Ime in priimek/naziv podjetja: _____
Ulica: _____
Poštna številka/kraj: _____
Telefon: _____
Davčna številka (samo za podjetja): _____

Naročite se lahko tudi na tel. št. (03) 898 56 34 ali na e-pošto: blues@siol.net.

DDV je všet v ceno.

Tednik **POPULIST** želim prejemati na zgoraj navedeni naslov.

Naročnino bom poravnal na naslednji način:

- a) trimesečna naročnina: 3000 SIT v enkratnem znesku
- b) polletna naročnina: 5.500 SIT v dveh obrokih
- c) letna naročnina: 10.000 SIT v štirih obrokih

Zaupanje Vrtačnikovi

Če kaj zares aktivno deluje v tako imenovani SAŠI, Savinjsko-Šaleški regiji, v glavah nekaterih političnih struktur Šaleške in Zgornje Savinjske doline, je to nedvomno GZS – Območna zbornica Velenje. Vsakoletno pripravi številne posvete, komisije, aktivira odbore, deluje na področju gospodarske ekologije, inovacij in razvoja, izobraževanja, pospeševanja proizvodnje in trženja ter izvaja že utečen gospodarski sejem. Odlično je povezana tudi z jedrom GZS, kar za druge podobne organizacije ne velja v tolikšni meri.

Na konstitutivni seji GZS SŠ zbornice Velenje, prejšnji torek, je bilo izvoljeno novo vodstvo Upravnega odbora Savinjsko-Šaleške območne zbornice Velenje. Za predsednico Upravnega odbora SŠ OZ je bila tokrat že drugi izvoljena **Marija Vrtačnik**, predsednica uprave Elkroja d.d. iz Nazarij, za podpredsednika pa **mag. Franjo Bobinac**, od 18. julija dalje predsednik uprave Gorenja d.d., in **dr. Evgen Dervarič**, direktor Premogovnika d.d. Velenje. V sklopu zaključevanja volilnih opravil se bodo ponovno preverila imenovanja članov in vodstev delovnih teles OZ, spremenili pa so tudi naziv Regionalnega sveta za poklicno izobraževanje in usposabljanje in Regionalni svet za človeške vire, ki bolj ustreza vsebini njegovega delovanja. Napovedali so tudi izbor vodstva Regijskega razvojnega sveta, ki dozorja v organ za dogovarjanje skupnih regijskih razvojnih projektov, v njegovem okviru pa naj bi delovale tudi projektne skupine za njihovo pripravo in izvedbo.

Upravni odbor je potrdil javno objavo Razpisa za podelitev priznanj in diplom inovacijam v Savinjsko-Šaleški regiji za leto 2003.

Zaključil se je tudi razpis Ideje mladih za razvoj SAŠA regije za leto 2002, objavljen konec leta 2002. Študentom in dijakom s stalnim bivališčem v Savinjsko-Šaleški regiji naj bi omogočil podati izvirne ideje na področjih razvoja podjetništva, turizma, okolja in prostora, razvoja človeških virov v obliki idejnih razvojnih projektov, ki bi po njihovem mnenju bistveno prispevali k trajnostnemu razvoju regije.

Odziv na razpis je bil kljub privlačnim pogojem pod pričakovanji. Med štirimi nalogami je UO dodelil edino, prvo nagrado v višini 100.000 SIT nalogi »Velenje, mesto moderne tehnologije« (avtor Miha Avberšek, študent 3. letnika mikrobiologije Univerze v Ljubljani, Velenje). Javna predstavitev naloge bo na okrogli mizi s študenti ŠK Zgornje Savinjske doline in ŠŠK. Ob tej priložnosti bo najavljen tudi razpis »Ideje

Marija Vrtačnik, nova predsednica UO GZS SŠZ Velenje

mladih za razvoj SAŠA regije za leto 2003«.

Gospodarstveniki so obravnavali tudi obširno predstavitev rezultatov poslovanja gospodarstva SAŠA regije za leto 2002. Gospodarske družbe so v letu 2002 poslovale bistveno bolje kot leta poprej. Gre za 609 poslovno aktivnih gospodarskih družb s sedežem v devetih občinah Savinjsko-Šaleške regije, ki so s povprečno 20.872 zaposlenimi po revidiranih podatkih ustvarile za 390,35 milijard SIT (1,692 mio. EUR) prihodkov (nominalno za 5 % več kot leto prej), od tega 39 % z izvozom. Neto izvozno usmerjeno gospodarstvo regije je ustvarilo za 271 milijonov EUR presežka izvoza nad uvozom (med 13 slovenskimi gospodarskimi regijami na tretjem mestu, za Dolenjsko in Gorenjsko), zadolženo je kot poprečno slovensko gospodarstvo. Vse družbe SAŠA regije so skupaj v letu 2002 ustvarile za 4,6 milijarde neto čistega dobička ali 28,5 milijonov EUR.

Poslabšal se je rezultat srednjih gospodarskih družb. Povečalo se je število malih gospodarskih družb z dobičkom, število družb z izgubo pa je ostalo nespremenjeno. Produktivnost se je povečala za 10 %, najbolj v panogah transporta in gradbeništva, a z največjim vplivom industrije, rudarstva in energetike. Poprečna dodana vrednost na zaposlenega v SAŠA regiji je v letu 2002 znašala 22.220 EUR in je za deset indeksnih točk pod slovenskim poprečjem.

Izrazita izvozna usmerjenost proizvodov z relativno nizko dodano vrednostjo ter velik delež realizacije v rudarstvu in energetiki, ki ne pokrivata svojih odhodkov, se odraža v za polovico nižji poprečni stopnji profitabilnosti gospodarskih družb SAŠA regije od slovenskega poprečja. A tudi stopnja izgube v primerjavi s prihodki vseh družb je za polovico manjša.

V primerjavi z ostalimi gospodarskimi regijami je SAŠA regija v letu 2002 s 4,4 % zaposlenimi v primerjavi z vsemi zaposlenimi v slovenskih gospodarskih družbah ustvarila 4,0 % dodane vrednosti,

1,8 % dobička in 1,4 % skupne slovenske izgube.

Produktivnost (DV na zaposlenega) gospodarstva SAŠA regije zaostaja za poprečjem Slovenije za deset indeksnih točk, strošek dela na zaposlenega pa za dve indeksni točki. Po nekaj izbranih kriterijih je SAŠA regija med trinajstimi gospodarskimi regijami na sedmem mestu.

Skupno vsem gospodarstvenikom, ki so razpravljali o preteklem, predvsem pa o tekočem in pričakovanem poslovanju, je bilo mnenje, da so v vseh panogah razmere zaostrene in da bistvenih pozitivnih trendov zaenkrat ni mogoče pričakovati. To je odraz recesije na nemškem trgu in paritete dolarja. Večina to kompenzira na trgih JV Evrope, kamor se bo v pripravi na vstop v EU z namenom približevanja kupcem na novo postavljali tudi del delovno intenzivne proizvodnje. Zaostrene razmere so pričakovane v vseh panogah, od kmetijstva, industrije in storitev. Seveda pa bo v sedanjih razmerah liberalizacije trga električne energije optimalni oskrbi premoga za proizvodnjo električne energije skoraj četrtina gospodarskega potenciala SAŠA regije še vedno poslovala v rdečih številkah, čeprav z intenzivnimi ukrepi za racionalizacijo vseh stroškov. V storitvenem sektorju in industriji so opazna resna prizadevanja za vsebinsko povezovanje v grozde, vendar se v kriznih razmerah vse prevečkrat bolj kot povezovalje izkaže vedno večji individualizem in nelojalna konkurenca.

Gospodarstveniki SAŠA regije so na tej seji obravnavali tudi analizo »Vidiki regionalnega razvoja prodajnih zmogljivosti v Sloveniji« – analiza stanja in ocena vplivov nadaljnega razvoja, ki je bila za MO Velenje izdelana na SŠ OZ.

Namen analize je bil oblikovati širšo strokovno podlago lokalni skupnosti za morebitno nadaljnje širjenje prodajnih kapacitet v Šaleški dolini, za kar mora lokalna skupnost dajati soglasje. Namen analize ni bil predlagati administrativno blokado pred konkurenco, ampak pridobiti

Upravni odbor GZS SŠZ Velenje

stališče gospodarstva v zvezi s strategijo rabe prostora. Gre za analizo z zgolj prostorskega ne ekonomsko-financijskega vidika, ker so za to podatki razpoložljivi le po sedežih podjetij, ne pa po lokacijah prodajaln. V analizi so prodajne površine po več kazalcih, izhajajoč iz števila prodajaln, njihove velikosti v primerjavi s številom prebivalstva in njegovo kupno močjo, primerjane z drugimi mesti v koroški in celjski regiji, v Mariboru in Ljubljani ter s poprečjem Slovenije.

Za leti 1999 in 2001 so ti kazalci izračunani na podlagi statističnih podatkov, za leto 2002 so podane grobe ocene realiziranih investicij, za leto 2003 oz. dalje pa so za izračun upoštevana predvidevanja o nameravanih oz. želenih novih kapacitetah.

Razlike med primerjanimi področji v preteklih letih so velike, vezano na pričakovane spremembe v prihodnje pa bi se še povečale. Na podlagi predpostav o nadaljnji širitvi prodajnih površin v Šaleški dolini za dva nova prodajna centra v letih od 2003 dalje bi se poprečna bruto površina na 10.000 prebivalcev s 148 m² na prodajalno povzpela nad slovensko poprečje za 28 m² na prodajalno. Primerljiva bi bila s poprečjem Slovenj Gradca, ne bi pa dosegala Celja z Žalcem, Maribora in Ljubljane z Domžalami. Po indikatorju poprečne velikosti prodajalne bi se še bolj oddaljila od poprečja Slovenije, saj bi bili za 113 m² na prodajalno nad slovenskim poprečjem. Tudi to bi šlo ob nespremenjeni kupni moči na račun še manjšega števila malih prodajaln.

Široka razprava je potrdila smiselnost teh zaključkov, saj je bilo vsem razpravam skupno, da je politiko lokalne skupnosti nujno razvojno navedati. Z njo naj zagotavlja optimalne prostorske in širše družbene pogoje poslovanja za obstoječe in nove družbe. Pri tem pa naj ne pozablja, da odprta Evropa z odkritimi ali v drugačne sisteme vgrajenimi zaščitnimi mehanizmi skrbi za interese svojih družb bolj, kot pa za to skrbi naša družba za svoje. Upravni odbor je pozval vse, ki bodo soodločali o nadaljnjih korakih, da delujejo v sme-

torom ravnanju gospodarno, je UO menil, da bi bilo prav pridobiti še mnenja izven regije. Zato se analiza z zapisom te razprave posreduje s predlogom, da jo obravnavajo in o njej zavzamejo stališče, tudi Regijskemu razvojnemu svetu Savinjsko-Šaleške regije, vodstvu GZS in GZS – Združenju za trgovino.

Ker pa analiza in razprava v zvezi s problematiko prostorskega načrtovanja, v sklopu tega posebej za trgovinsko dejavnost, pa tudi sicer, dovolj jasno nakazujeta, da je to vesplošen slovenski problem in da liberalizirana raba prostora in razdrobljenost odločanja o njej ne govorita v prid tega, da bi z zelo omejenim pros-

torom ravnanju gospodarno, je UO menil, da bi bilo prav pridobiti še mnenja izven regije. Zato se analiza z zapisom te razprave posreduje s predlogom, da jo obravnavajo in o njej zavzamejo stališče, tudi Regijskemu razvojnemu svetu Savinjsko-Šaleške regije, vodstvu GZS in GZS – Združenju za trgovino.

Tekst in fotografiji:
Jože MIKLAVC

Profiti na Hrvaškem

Hrvaška FINA in Privredni vjesnik sta nedavno objavila lestvico 400 največjih in najbolj profitabilnih podjetij na hrvaškem. Analizo so naredili na osnovi skupnih prihodkov in doseženega dobička, kar najbolje ilustrira uspešnost in sposobnost nadaljnega razvoja, možnih vlaganj in odpiranja novih delovnih mest.

Prečesali so mnoge dejavnosti, za nekatere so kazalci pokazali, da so še posebej donosne. Na prvem mestu je farmacevtska industrija. Pliva je daleč najmočnejše podjetje, sledi pa ji Belupo. Skupni dobiček znaša kar 4178 milijonov kun.

Druga najmočnejša dejavnost so telekomunikacije, ki so pridelale dobiček v višini 2132 milijonov kun. Najmočnejša v tej dejavnosti sta Hrvatski telekom in VIPnet.

Tretje mesto po dobičku zaseda naftna industrija, kjer seveda prevladuje INA, ki je pridelala 854 milijonov kun dobička.

Četrto mesto zaseda tobačna industrija, v okviru katere je vodilni hrvaški proizvajalec cigaret, Tvornica duhana Rovinj, pridelal dobiček v višini 679 milijonov kun.

Med visoko donosno lahko štejemo tudi proizvodnjo hrane in pijač, kjer vodilna mesta zasedajo Podravka, Franck, Jamnica, Badel 1982, Kraš, Lura, Vindija in Zagrebačka pivovara.

V ladjedelništvu je vodilno Brodogradilište Split, v proizvodnji cementa prednjačita Dalmacijacement in Našicecement, v turizmu pa so vodilni Rivijera holding, Plava laguna in Istraturist.

Seveda so tu še nekatera državna podjetja: Hrvatska pošta, Hrvatska elektroprivreda, Hrvatska radio i televizija, Hrvatske šume, itd.

Menim, da lahko bralci sami ugotovite, zakaj so ta podjetja najbolj donosna. Gre preprosto za vitalna področja gospodarstva. Menim, da tudi v Sloveniji ni nič druglače.

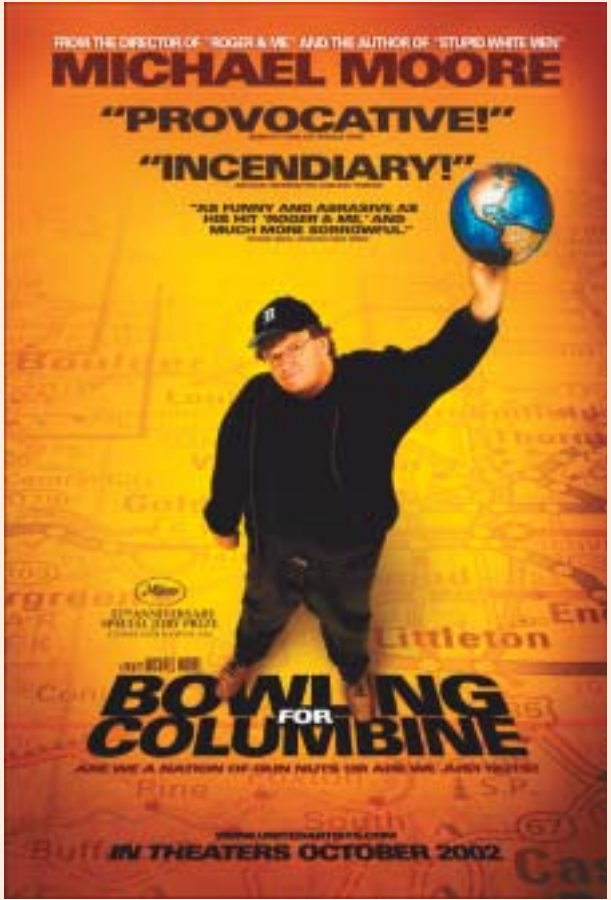
Gerhard Babić

Videli, slišali!

Bovling za Columbine
Bowling for Columbine

Dokumentarec; 120 min; ZDA
Režija in scenarij: Michael Moore
Producenti: Charles Bishop, Jim Czarnecki, Michael Donovan, Kurt Engfehr, Kathleen Glynn, Michael Moore
Igrajo: Michael Moore, George W. Bush, Dick Clark, Charlton Nichols, Marilyn Manson, Charlton Heston

Režiser filma Michael Moore kar sam osebno, kot glavni akter v svoji mojstrovini, dokumentarno ošvrkne (beri namoči) vse po vrsti: predsednika svoje najbolj demokratične in najbolj svobodne države, poleg njega tudi njegov aparat, njegove predhodnike, politiko (svetovnopolijsko), vlado – pa naj bo še tako antirepublikanska. Namoči tudi vojaško in orožarsko industrijo, ksenofobijo in razizem belih Američanov, šolski

in vzgojni sistem, socialno in zdravstveno varstvo ZDA, potrošniško družbo, neokolonializem in ortoliberalni kapitalizem ...

Še več, izpostavi žive simbole ZDA, predsednike, filmske zvezde, kot je Charlton Heston (Juda Ben Hur), glavni igralec enega najpomembnejših in najuspešnejših holywoodskih filmov, človek, ki je s tem filmom posebljal evro-židovske korenine američanov, povezanih z indoevropsko ideologijo in tradicijo ZDA, s to najbolj »skrajno« zahodno civilizacijo. S tem, ko namoči Hestona, namoči tudi Hollywood, filmsko industrijo ZDA, katere pomemben del je kot neodvisni filmar tudi sam. Skrajna samorefleksija in produktivna kritika.

Ne ošvrkne zgolj osebe, kot je Heston, ki ga po tem filmu ne moremo več imenovati ikona Holywooda. Očrni tudi trenutke in dogodke po 11. septembru, ki so prebudili še slabšo Ameriko. Posmehne se neumnosti, ki ji ni meja, še posebej ne v veliki domovini, deželi geografskih, političnih in intelektualnih razsežnosti.

Michael Moore prepotuje ZDA, da jo spozna v njeni majhnosti, pride na podelitev oskarjev in edini »z jajci« na glas pove, da je g. Bush »idiot« in da je takšnih malih in velikih idiotov še veliko. Pove pa tudi, da boljši svet sestavljajo manjše zmage, takšne, ki režiserju vlijejo samozavest, npr. drobna zmaga nad eno največjih trgovskih verig sveta (K-Mart ukine prodajo streliva).

Skratka, Michael Moore nam pove, da je popolna ameriška. svoboda do posedovanja stročkov za jemanje življenja navadna obsesija oz. največji idiotizem in anahronizem ZDA in vzrok vse slabše kvalitete življenja v tej obljudljeni deželi.

M. Z.

Ocena: Kaj še niste videli?! (čista petica)

Oktet Lesna na Islandiji

Člani slovenjegraškega Okteta Lesna smo bili v juniju, na povabilo slovenskega častnega konzula na Islandiji, g. Eythorssona, in mešanega pevskega zbora iz Skalholta na krajši turneji na Islandiji.

Na samo petdnevem gostovanju na Islandiji smo imeli tri samostojne koncerte – v Skalholti cerkvi, v katedrali Domkirkyan in v Mestni hiši v Reykjaviku – dva krajša nastopa v Hotelu Geyzir in na festivalu Aratunga ter 30-minutni nastop na osrednjem prireditvenem odru v Reykjaviku, kjer je potekala prireditev ob islandskem državnem prazniku, pred več kot 3000 gledalci.

Gostitelji so za nas pripravili izredno pester program. Tako so nas, po sprejemu na letališču v Reykjaviku, odpeljali v največje in najpomembnejše geotermalno zdravilišče Plava laguna, kjer smo se lahko ogreli v termalni vodi in pri tem tudi zapeli drugim gostom zdravilišča. Po prihodu v 120 km oddaljeni Skalholt so nas, kar na domu njihovega dirigenta, nadvse prijazno in gostoljubno sprejeli člani mešanega pevskega zbora iz Skalholta. Naslednji dan smo po zajtrku obiskali farmo islandskih konj in odjahali do geotermalnega področja vročih vrelcev – gejzirjev, ki so tu nekaj vsakdanjega. Islandija namreč leži na izjemno aktivnem vulkanskem območju. To je tudi dežela ledenikov (ki pokrivajo več kot desetino Islandije) ter rek in prelepih slapov, kot je znameniti »Gullfoss« (Zla-

ti slap), ki v treh stopnjah pada 32m globoko v sotesko in smo tudi si ga ogledali. Zvečer smo imeli koncert v cerkvi v Skalholtu, na katerem sta bila prisotna tudi veleposlanik RS na Danskem, g. Andrej Logar, in častni konzul RS na Islandiji, g. Eythorsson.

Tretji dan smo se na poti iz Skalholta v Reykjavik peljali skozi narodni park Thingvellir, kjer je bil leta 930 ustanovljen prvi islandski parlament, ki je hkrati tudi zameetek najstarejšega parlamenta v Evropi.

Reykjavik, kjer živi več kot polovica od 280.000 Islandcev, je najsevernejša prestolnica na svetu. Ime mesta bi lahko prevedli kot »Dimni zaliv«; v 9. stoletju, ko so naseljevali ta predel, se je namreč tu, kot pravi izročilo, iz tal dvigovala para. Danes v mestu ni dima, saj hiše ogreva topla voda geotermalnih območij. Reykjavik je mesto s kolonijo arktičnih ptic in z lososi bogato reko v mestnem središču. Po ogledu glavnega mesta in namestitvi v hotel smo imeli zvečer koncert v mestni katedrali Domkirkyan.

17. junija praznujejo na Islandiji Dan neodvisnosti. V počastitev tega praznika so priredili v Mestni hiši slovesnost, na kateri smo nastopili tudi mi, kar je bila za nas velika čast, saj so bili gostitelji zelo veseli, da smo s slovensko narodno pesmijo obogatili njihovo praznovanje. Po slovesnosti smo nastopili tudi na proslavi na Ingólfrstorg Squaru v centru Reykjavika. Zvečer, pred našim odhodom v Slovenijo, so nas gostitelji odpeljali v ribiško mesto Hafnafjörður na

Na kopanju v termalnem kopališču Plava laguna

vikinški festival, saj islandska kultura izvira iz 9. stoletja, ko so se tam naselili Vikingi.

Tekst in fotografije:
Franjo Murko

V nacionalnem parku Thingvellir, kjer je bil leta 930 ustanovljen prvi evropski parlament

Čudovito pokrajino smo si ogledali kar z hrbtov vzdržljivih islandskih konjev

V družbi »gorske kraljice« in častnega konzula Republike Slovenije na Islandiji, g. Eythorssona

Z edinim Korošcem v Reykjaviku

Med Vikingi v pravi vikinški vasi

Ovseti, meja, šmuglarji

Knjižne police bodo te dni zopet bogatejše za novo knjižno delo avtorja Simona Štuca iz Mute. Knjiga je nastajala kar nekaj let, saj so v njej zajeti dogodki iz naše bližnje in daljne preteklosti. Avtor Simon Štruc se v knjigi loteva dogodkov iz dvajsetih let prejšnjega stoletja, ko je novo načrtana meja med Avstrijo in Slovenijo na skrajnem severu Slovenije iz tako imenovane “sengermenske mirovne pogodbe” vnesla prve spore in sovraštvo med sosedi. Iz tega obdobja je tako znano “šmuglanje”, ki ga avtor v knjigi nazorno prikaže.

Sicer pa je knjiga razdeljena v pet poglavij. V prvem delu avtor predstavi življenje na Pernicah in Mlakah skozi igro “Perniška ovset”, ki je bila prvič odigrana že leta 1972 na Pernicah, nazadnje pa pred petimi leti na Muti. Nazorno predstavi ženitni obred, vlogo družice in camarja, ki ga je sam odigral na številnih porokah.

V zadnjih dveh poglavjih so upodobljeni stari običaji , ki so se dogajali ob raznih praznikih na področju Pernic in Mlak, kot na primer koledovanje, in zdravljenje ljudi in živine ter borba proti toči. Nekaj besed pa je avtor namenil tudi svojim staršema, ki sta bistveno vplivala na njegov razvoj.

Sicer pa se je Simon Štruc rodil leta 1919 na Mlakah, končal gozdarsko šolo in do upokojitve delal kot gozdni upravnik. Danes piše prozo in kronike.

Knjigo Ovseti, Meja, Šmuglarji je uredil Aleš Tacer, izšla pa je pri Mariborski literarni družbi.

Lidija Verdnik
Foto: Drago Verdnik

SET d.d., Vevška c. 52, 1260 Ljubljana,
tel.: 01/587 44 11, fax: 01/528 24 74,
e-mail: tiskarna.set@siol.net

● Hitrejši ● Boljši ● Kakovostnejši...

Način življenja

Zdomec

Srečala sem znanca iz mladosti. Ime mu je Branko Čaleta. Pogovarjala sva se o njegovem življenju v tujini.

Koliko let si že zaposlen v tujini?

»Letos septembra bo štiriintrideset let, kar sem odšel iz rodnega Vukovarja.«

Zakaj si odšel tako daleč od doma?

»Zaradi zaposlitve. Službe in denarja.«

Se spominjaš svojih začetkov na tujih tleh?

»Seveda! Tega človeka ne more pozabiti! Bilo je zelo hudo. Nisem znal jezika. Nekateri domačini so mi dali vedeti, da sem tujec. Bil sem osamljen in žalosten. V Nemčiji je bila tudi čisto drugačna tehnologija. V začetku je nisem je poznal! Vse sem se moral ponovno učiti. Tudi sam sistem dela se je precej razlikoval od tistega, ki sem ga poznal. Bilo je res hudo! A sem vztrajal, do danes!«

Kako so tvoj odhod sprejeli doma? Starši na primer?

»Oče je že delal v Nemčiji. Mama pa mi je želela boljše življenje. Vedela je, da v Vukovaru ni zaposlitve in da mi bo v tujini glede tega boljše. Vesela je bila, ko sem našel delo, pa čeprav je jokala, ko sem odhajal.«

Kako to, da dopust preživljaš v Sloveniji?

»Po naključju, izpred mnogo let. Moj izmenovodja Ciril je imel sestro v Velenju. Med potjo sem se ustavil pri njej. Izvedel sem, da je naprodaj nedokončana hiša v Letušu. Šel sem jo pogledat. Kraj mi je bil všeč in sem jo kupil. Mislim, da je bilo to pred petindvajsetimi leti. Od takrat jo počasi gradim in dopuste preživljam v Sloveniji.«

To pomeni, da so tvoje poti med Nemčijo in Slovenijo?

»Pozabila si Jadran! Tudi tja grem vsako leto, za nekaj dni.«

Kaj pa rodni Vukovar, ga še obiščeš?

»Starša sta mi umrla. Grem, seveda grem v Vukovar! Na pokopališče, prižgat sveče in se poklonit spominu na starše.«

Koliko kilometrov imaš iz Nemčije do Slovenije?

»Približno sedemsto deset kilometrov v eno smer.«

In kolikokrat na leto prepotuješ to razdaljo?

»Odkvisno. Največ petkrat na leto pridem sem.«

Kje se ti zdi, da si bolj doma? Katero državo imaš za domovino?

»To je zelo težko reči. V Nemčiji služim denar in večino časa sem tam. V Sloveniji imam hišo in ko bom v pokoju, bi rad živel tu. Hrvaška pa je moja rojstna država.«

V kateri državi največ investiraš?

»V Sloveniji, ker imam hišo. Tudi v Nemčiji, ker imam stanovanje in na Hrvaškem,

ko grem na morje. Največ v Sloveniji, ker mislim nekoč tu živeti.«

Ali imaš kdaj občutek, da ste zdomeci v resnici brezdomci?

»Velikokrat! To je težko razumeti. V Nemčiji vedno čutim, da sem tujec. V Sloveniji je glede tega bolje. Poznamo se! Še iz časa »bratske« Jugoslavije. Ljudje so veliko bolj prijazni in so me sprejeli za svojega. Lahko bi rekel, da sem doma v več državah. Na vse me vežejo spomini in prijateljstva.«

Bi se rad zdaj, po tolikih letih potovanja iz države v državo, ustalil? Kje bi živel?

»Kot sem že rekel, bi rad živel v Sloveniji. Z leti človeku počasi zmanjkuje energije za potovanje. Vedno bolj rabiš stalni krog prijateljev. Nekako se umiriš in bi rad živel med znanci. Potrebuješ pogovore z ljudmi, ki so ti blizu in ki jih poznaš. Ko se bom upokojil, bi rad živel v svoji hiši v Letušu.«

Bi lahko delal v Sloveniji?

»Bi! Zakaj pa ne!«

Pa veš, kakšne so naše plače?

Smeh: »Zato bom pa še nekaj časa na tujih tleh! Z vašo plačo ne bi znal živeti.«

Koliko let ti še manjka do upokojitve?

»Ne vem še čisto natančno. Mislim, da od devet do štiriinajst. Odvisno, pri kateri starosti se bom upokojil.«

So se ti mladostne sanje o tujini v teh letih uresničile?

»Kje pa! Niti polovica! Saj ne rečem, da je bilo slabo. Denarja sem imel vedno dovolj. Toda vse je tako minljivo! Vedno sem pogrešal dom in prijatelje.«

Se v Nemčiji družite, glede na narodnost?

»Velikokrat. Zelo je odvisno tudi od tega, s kom delaš. Jaz sem najraje v družbi Slovencev. So zelo realni in človeka sprejemajo takšnega, kot je. Z njimi nimam nikoli težav. So res dobri prijatelji. Njim so važni ljudje in ne narodnost.«

Kakšno pa je razmerje zaposlenih v tvojem podjetju, glede na narodnost?

»Mislim, da nas je okoli trideset odstotkov tujcev, največ iz bivše Jugoslavije, Turčije in od drugod. Sedemdeset odstotkov je Nemcev.«

Zanima me, ali so se po 11. septembru odnosi spremenili?

»Zelo. Muslimani so postali nekako odrinjeni. Kar ni prav! Niso vsi slabi. Tudi kontrole so se poostrile in videlo se je nezaupanje Nemcev do tujcev. Ni bilo prijetno! Zdaj je že malo boljše.«

Ali v Nemčiji hodiš v cerkev?

»Občasno. Kadar je kakšna maša za umrlim, ki sem ga poznal. Ali pa, če me prijate-

lji povabijo na krst, obhajilo ali birmo. Drugače ne hodim v cerkev.«

Kaj pa doma, v Sloveniji?

»Grem. S sosedi! Včasih gremo pa kar »na dva deci«. Saj je isto! Samo, da smo skupaj.«

Imaš dobre sosede?

»Zlate! Kadar me ni, mi pazijo hišo. Ko sem tu, mi delajo družbo. Imam res dobre sosede! Franca Škruba kličem kar »foter«. Nanj se vedno lahko zanesem.«

Kaj pa v Nemčiji?

»Tudi tam imam dobre sosede. Spodnja soseda mi v času odsotnosti pazi na stanovanje.«

Bi lahko rekel, da je velik del tvojega življenja potovanje iz države v državo?

»Niti ne! Največ časa sem gor. Tu sem samo med dopustom in za praznike. Veliko noč in božič.«

Ali nikoli ne preživiš dopusta v Nemčiji?

»Mogoče včasih kakšen dan. Če moram kaj urediti. Drugače vedno tu.«

Nisem te še vprašala, kaj sploh delaš?

»Vse! Moj osnovni poklic je varilec. Znam pa tudi polagati marmor, laminat, delam kovinske ograje, popravljam avtomobile in podobno.«

Kje si se vsega tega naučil?

»V Nemčiji. Bil sem prisiljen, če sem želel ostati.«

Kaj bi svetoval mladim, ki jih vleče v tujino?

»Če imajo možnost, naj ostanejo doma. V tujini si večni tujec, ne glede, koliko časa si tam. Prav je, da gredo na specializacije ali da se v tujini učijo jezika. Družino pa si naj ustvarijo raje doma, če le imajo pogoje.«

Zahvaljujem se ti za klepet in ti želim srečno vožnjo v tujini in doma.

»Za božič se spet vidiva!«

Milojka Mohor

Filipova marimba

Dvanajst-letni Filip Miklavc iz Polzele, ki obiskuje 6. razred tolkal v glasbeni šoli Žalec pri učitelju Dejanu Tamšetu, se je v začetku julija vrnil s svojega prvega mednarodnega tekmovanja mladih glasbenikov v italijanskem Povolettu. Med 48 tekmovalci v kategoriji med 12 in 14 leti je osvojil visoko 2. mesto.

Filip Miklavc, Dejan Tamše (učitelj), Katarina Kukovič

Posebnost tega mednarodnega tekmovanja je, da vsi glasbeniki nastopajo v isti kategoriji, ne glede na instrument, ki ga igrajo. Filip je sedemčlansko žirijo prepričal s svojim suverenim in virtuoznim nastopom, ki ga je pokazal na dveh tolkalnih instrumentih; marimbi in vibrafonu. Njegov program je vseboval obvezno skladbo brazilskega skladatelja Ney Rosaura, po svojem izboru pa se je Filip predstavil še z 2. stavkom Bachove sonate v Es-duru in Živkovičevo Makedonijo. Prvo mesto je šlo v roke pianistki Špeli Troha (95 točk), drugo Filipu Miklavcu – tolkala (94,34), tretje pa Miheli Breclj – violina (93,18).

Na klavirju je Filipa spremljala Katarina Kukovič.

Tudi Mislinja je v Evropi!

Praznik občine Mislinja je za nami. Prireditve so privabile množico obiskovalcev, ki se ni zlivala le iz domačih zaselkov, temveč tudi iz sosednjih občin. Dobra volja in nasmejani obrazi so zgovorno pričali, da se občani radi družijo in si želijo zabavnih in privlačnih prireditev. Verjamemo, da je v minulih dneh našel kanček veselja zase sleherni občan, zato smo obiskali župana Viktorja Robnika in se z njim zadržali v sproščenem pogovoru.

Gospod župan, srečevali smo vas na vseh prireditvah. Povejte, kako ste jih vi doživljali in če vas je obisk presenetil in ali ste morda pričakovali takšen odziv.

Res sem se znašel vsak dan skoraj na vseh prireditvah in se družil z ljudmi. Populacija je bila različna, smo se pa vendarle nekateri srečevali povsod. Reči moram, da so si zaslužili zahvalo vsi organizatorji, saj so se potrudili za vsebinski del prireditev. Presenečen sem bil nad visokim obiskom, čeprav so se praznovanja in zabave vrstile ves teden. Še več, saj smo jih začeli že s prvim krajevnim praznikom Završ, nadaljevali z razvijanjem novega gasilskega prapora ter 22. gozdnim tekom. Po teh treh dneh smo z dviganjem zastave in simboličnim prižigom kope prireditve ob prazniku tudi svečano otvorili. Že organizatorji v Završah so začeli slavje s kulturnim programom. Vesele so bile vaše igre, zanimiv prikaz domačih navad in običajev. Prvič so nad igriščem zasvetile luči, ki jih je financirala občina.

Dogodke sem doživljal pristrčno, čeprav sem se komaj obdržal na nogah, tudi zaradi nogometne tekme, v kateri so nas, koroške župane, premagali mislinjski svetniki. Naj samo še dodam, da je bil program sestavljen tako, da se je našlo za vsakega nekaj: od kulture do spretnosti gozdarjev, od zanimivih vaških iger do športa in sprostitev ob večerih, ko so igrali različni ansambli.

V program privlačnih trenutkov ste vpleli razvedrilno popoldne za otroke, odvijalo pa se je tudi veliko športnih tek-

movanj. Odprli ste dva nova športna objekta, česar so bili še posebej veseli mladi. Nam poveste kaj več o tem, saj se je tako v Šentilju kot v Stražah dogajalo marsikaj zanimivega.

V četrtek sem bil še posebej srečen med najmlajšimi, za katere je s pomočjo občine poskrbel mini cirkus, vzgojiteljice iz vrtca in učiteljice mislinjske šole pa so jih razveselile z zanimivimi delavnicami. Ob vragolijah klovnov sem se vrnil petdeset let nazaj v svoje otroštvo in užival skupaj z njimi.

Iz preteklosti smo vajeni simboličnih odprtij z rezanjem trakov in to se nam je primerilo tudi ob 7. občinskem prazniku. Občani so bili priče odprtja novega športnega igrišča v Stražah in teniskega igrišča v Šentilju. Slednjega smo predali namenu v četrtek zvečer. Za to gre zasluga dekanu Tinetu Tajniku, poseben pečat pa je dogodku vtisnil mariborski škof, gospod Kramberger, ki je igrišče tudi blagoslovil. Za lepši in bolj privlačen Šentilj pa je z denarnim prispevkom priskočila na pomoč občina in tako je lahko stekla preureditev.

Novo športno igrišče za mali nogomet, odbojko na mivki in balinanje pa smo v Stražah odprli v soboto. Pohvaliti moram organizatorje, Športno društvo Straže, saj so s prostovoljnim delom poskrbeli še za okolico in lep športni dom. Otvoritvenemu ceremonialu je prisostvovalo veliko ljudi, ki so z zanimanjem čakali na nogometni bum med koroškimi župani in mislinjskima svetnicama in svetniki. Da nam županom niti dekanov blagoslov ni pomagal, ne bom ponavljal.

Gospod Robnik, šele pol leta držite v rokah krmilo občine. Se vam zdi, da je razlogov za praznovanje tudi letos dovolj?

Ja, pol leta že županujem. Če bi navajal razloge za praznovanje samo za časa mojega mandata, bi jih bilo vendarle premalo. Če povem pošteno, se je zvrstilo kar nekaj dogodkov, ki so se porodili v času minulega mandata in ima za te pridobitve zasluge prejšnji župan. Praznika občine sicer sam ne vežem ozko na iskanje razlogov za praznovanje. Zame je to enkratni dogodek, ker se občani družimo, se seznanjamo z delovanjem društev in se za hip sprostimo.

mo. Vidim, da je to potrebno, in verjamem, da bodo tudi naslednja praznovanja vsebinsko vsaj tako bogata, mogoče le malo krajša.

Če že iščemo razloge, pa sodi med najpomembnejše za zadovoljstvo v naši občini praznovanje PGD Mislinja, ki je ob letošnji stoletnici razvilo nov prapor in dobilo novo, prepotrebno, moderno gasilsko vozilo s cisterno. Nesrečen dogodek je sicer zahteval, da so vozilo uporabili že pred slovesnostjo. Pogasili so požar, ki ga je v Završah povzročila strela.

Mislinjska občina sodi med srednje velike slovenske občine, zato za hiter razvoj infrastrukture denarja še zlepa ni dovolj. Čemu boste dali prednost, če odmislimo nujno zagotovitev prostorov za devetletno šolanje?

Res smo prej majhna kot srednje velika občina. Temu primeren je tudi občinski proračun. Potrebe so daleč večje kot sredstva, ki jih premoremo. Zato je pri načrtovanju porabe pač tako, da vedno ostane kdo brez zagotovljenih sredstev ali pa se uresničevanje odmika v naslednje proračunsko leto. Občina Mislinja je v preteklih letih zadovoljivo rešila svojo vodooskrbo in tako tudi v sušnih obdobjih z vodo ni težav. Da pa bi bila še bolj čista, bo potrebno v prihodnjih letih zgraditi še občinsko čistilno napravo.

Moje zamisli v zvezi z naložbami so pač take, da bi imela z njimi nekoč občina tudi prihodke in da bi se ob tem odprla tudi nova delovna mesta. Kakšnih pretiranih naložb ni pričakovati, letos sploh ne, kar kaže tudi proračun. Za usposobitev šol za devetletko bomo v občini porabili kar 140 milijonov tolarjev lastnih sredstev, država pa nam jih odmerja 47.

Razvojne zamisli bo težko realizirati brez dobrih in kakovostnih projektov, zato mislim, da bo drugi del letnega proračuna usmerjen v pridobivanje le-teh. Le tako bomo lahko kandidirali za sofinanciranje pri raznih ministrstvih.

Zame sta prednostni izgradnja cestne povezave z Roglo in usposobitev Piršvega doma, če drugače ne, tudi z občinskim odkupom. V Mislinji moramo začeti razvijati turizem, ki postaja vse pomembnejša gospodarska panoga. Za to bomo skušali pridobiti državna sredstva, nekaj projektov pa lahko realiziramo tudi preko Koroške regijske agencije.

Vrniva se k minulemu sedmemu prazniku Občine Mislinja in se dotakniva svečane seje. Ta ni imela odmeva le zaradi privlačne vsebine, ampak tudi zaradi podelitve letošnjih občinskih priznanj in geste za vzgled, ko je družina, ki ji je strela upepelila hlev in povzročila veliko materialno

škodo, prejela vrednostni bon. Povejte nam o tem kaj več in nam zaupajte imena nagrajencev.

Svečana seja je bila višek enotedenskih praznovanj. Na njej smo podelili letošnja občinska priznanja najzaslužnejšim občanom in športnikom ter društvu, jubilanu. Najprej smo posebej svečano podelili zlate petice enajstim odličnjakom mislinjske osnovne šole, ki so tak uspeh dosegli vseh osem let. Ob visokem jubileju, stoletnici, je PGD Mislinja prejelo najvišje občinsko priznanje, zlati grb občine Mislinja. Marija Gornjak, Franc in Jože Sovič so dobitniki bronastega grba občine, dijakinja Petra Jeromel pa je prejela zahvalo občine. Sedmošolec Nejc Jelenko je prejel priznanje športnik leta 2002.

Všeč mi je, ker omenjate tudi gesto za vzgled. Na svečani seji smo izročili družini Zaponšek denarni bon v višini 450 000 tolarjev, ki smo jih namenili ublažitvi posledic elementarne nesreče. Naj dodam, da vsota sicer ni ne vem kako visoka, so pa denar prispevali in zbrali člani občinskega sveta in župan.

Gospod župan, za pogovor prísrčna hvala. Želim vam uspešno krmarjenje občine tudi v evropskih vodah. Kaj želite ob koncu najinega klepeta sporočiti vašim občanom, preden jih zajame dopustniška mrzlica?

Z Evropo na nek način že sodelujemo, saj je program izgradnje čistilne naprave v veliki meri tudi evropski. Precejšnja nepovratna sredstva bodo zanj prišla prav iz blagajne Skupnosti. Občina bo toliko bolj uspešna v Evropi, kolikor bo zamisel o ustanovitvi Koroške regije uspela. V Evropo namreč vodijo dobre prometne povezave, ki jih omenjena regija in z njo tudi naša občina pogreša in potrebuje. Danes po teh poteh že do Ljubljane težko pridemo, kaj šele do Dunaja ali še dlje. Mislinjski klanec je samo ena od črnih točk na tej poti.

V kratkem času sem se naučil še nečesa, tega, da je prav biti čim več z občani, tenko poslušati njihove izjave, prisluhniti. Brez tega posluha in sodelovanja z občani bo moje delo neuspešno, prav tako tudi delo sveta in uprave. Za razvoj kraja je pomemben posluh vseh. Pri tem imam v mislih predvsem sodelovanje občanov pri gradnji cest, obrtne cone in stanovanjskih zaselkov. Če ljudje, ob plačilu pravične odškodnine, ne bodo pripravljeni prisluhniti potrebam razvoja, potem tega pač ne bo.

Svojim občanom želim prijeten dopust, kjer koli ga bodo že preživljali, in da si naberejo novih moči.

Pogovor pripravil: Marjan Križaj

Tednik **POPULIST** izdaja:

BLUES podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov d.o.o., Družmirje 20, 3325 Šoštanj

Transakcijski računi:
Nova Ljubljanska banka 02949-0253668319
Hypo Alpe Adria Bank Celje 33000-8309746521
Krekova banka Šoštanj 24302-9004061932

Glavni in odgovorni urednik: **Janez Pušnik**
Redakcija: **Peter Rezman**
Urednik fotografije: **Jurij Vižintin**
Trženje oglasnega prostora: **Daniel Česko**
Kolportaža: **Natalija Petrič**
Oblikovanje in prelom: **Fontura/Peter Rihtarič**
Tisk: **Tiskarna SET d.d.**

Sedež uredništva: **BLUES d.o.o. Družmirje 20, 3325 Šoštanj,**
Tel: 03 898 56 00
Fax: 03 898 56 29
e-mail: blues@siol.net ali blues.pusnik@siol.net

Tednik POPULIST izhaja ob torkih. Cena izvoda 250 SIT.

Trimesečna naročnina: 3000 SIT, polletna naročnina: 5.500 SIT, letna naročnina: 10.000 SIT.

Po zakonu o DDV je tednik POPULIST uvrščen med proizvode informativnega značaja za katere se plačuje davek po 8,5% znižani stopnji.

Ostrina ostrega Ojstrška

Znani fotograf in Šaleški »paparazzo« Lojze Ojsteršek - »Ojstri«, bo končno prejel zaslužen nagrado. Na predlog Kulturnega Centra Ivana Napotnika, ga je komisija za priznanja velenjske občine spoznala »za krivega« mno-gih, (beri tisočerih) fotogra-fij tega časa in tega kraja, v minulih petdesetih in več letih. Lojze »je kriv« tudi za številne zbadljivke, aferice in »ven potegnjene žlehtno-be«, ki so jih posamezniki in družba počenjali v njegovem zlatem obdobju. Kljub temu da zvesto služi županu Sreč-ku Mehu, mu včasih ponaga-ja ali spusti kakšno »foto kaj-lo« ker meni, da mora biti vse pošteno, po pravici in resnici ... in ker slike ne lažejo, Lojze še kar naprej fotografira.

Ojstrešek je že bil tu-di pred sodniki, ki so mu v glavnem očitali, da dela takš-ne slike, ki samo nekaterim, (zares krivim) povzročajo sitnosti in glavobole. Spo-znali so še, da slike prodaja prepoceni (koliko jih je »raz-šenkal« zgodovina molči) , v glavnem pa redno plačuje tu-di davke. Zato ga oblast po tej

Poglejte, tale je počel nečednosti, pa sem ga namočil...

strani (kljub tožnicam in tož-nikom) pustila pri miru.

Grb mestne občine Velenje si je prislужil..., a o tem kaj več ob podelitvi. Če si Ojstre-šek seveda ne bo premislil, da

bi priznanje prevzel po vzor-cu: »Če ne predlašaš njega, je ne vzamem niti jaz«!

Jože Miklavc

Rdeči Ciklus

V Veliki GALERIIJ Katoli-škega doma Prosvete »Soda-litas« v Tinjah na avstrijskem Koroškem razstavlja svoja li-kovna dela slovenjegraški slikar OSKAR ROTOVNIK OKI. Razstavo je odprl dr. JOŽE KOPAJNIK, spremno besedo z naslovom »GOVO-RICA DUHA IN BARV« je ob tej priložnosti zapisal prof. WOLFGANG GROSCH. Raz-stavljena so olja na platnu, starozavezni (nekaj tudi no-vozaveznih) zapisi na rdečem papirusu, ciklus zadnjega, »rdečega obdobja«. Razstava je odprta do konca meseca julija 2003.

Razstava je bila postavlje-na ob tednu duhovnih vaj, ki jih imajo duhovniki iz raznih evropskih državah. »Rdeči ci-klus« je slikovito opisal tudi Lev Detela in povedal, da de-la, ki jih je Oki ustvaril na podlagi sporočil in motivov iz svetopisemske Stare zaveze, presenečajo zaradi umetniko-vega pristopa do, pri nekate-rih drugih avtorjih velikokrat konvencionalno uporabljene

Oskar Rotovnik - Oki

in izrabljene vsebine. »Ro-tovnik je vsekakor mojster samosvoje slikarske poetike. Gre za globljo simboliko, pa tudi življenjsko filozofijo, ki se nenadoma pojavi kot, na slikarski način predstavljena simfonija, ples barv in oblik, a tudi rebus in šifra.«

Oskar Rotovnik že tri leta pripravlja razstavo za New York, kjer že čaka nekaj nje-govih del: »Moja likovna de-

la sodijo tja morda bolj, kot k nam, kjer sem doma.«

Trenutno zaključuje rdeči ciklus in se vrača v realizem, klasiko: »Vrnil sem se skoraj na začetek svoje ustvarjalno-sti. Znova začenjam delati malo lepše stvari, to je »Sa-rin ples« in prizore iz glasbe in baleta.«

Ajda Prislan

Začasna trajna ukinittev šole

Svet občine Šoštanj je na zadnji seji, ki jo je imel pred počitnicami prejšnji teden, deloval pod vtisom medij-skega vala. Tega je dvignil umor brezdomca v samem centru mesta. Sklepe, ki jih bo svet izoblikoval na pod-lagi lastne razprave o tej za-devi in razprave sveta KS Šo-štanj, ki je potekala eno uro pred sejo občinskega sveta, bo oblikovala ad-hoc komi-sija in bomo o njih in pred-vsem njihovi realizaciji še poročali.

Zaradi tega je bilo manj pozornosti deležna prese-netljiva odločitev, saj je svet zavrnil željo velenjskih ko-munalcev, da bi jim odobrili doregistracijo firme z mož-nostjo polnjena mineralne vode in proizvodnjo brez-alkoholnih pijač. Vprašanje je samo, ali bo tudi ta odlok doživel enako usodo, kot ne-kateri drugi odloki, ki jih je svet najprej zavrnil, potem pa kmalu še enkrat uvrstil na dnevni red in jih z novo razla-go sprejel v znani vsebini?

Dolgoročno pa je za obči-no Šoštanj najbolj skrb vzbujajoča odločitev, da se, kot piše, začasno prekine pouk v podružnični šoli v Belih Vodah. Ali bomo dobili še en propadajoči objekt v šoštanjski občini, ali pa bodo v njem stekle kakšne druge aktivno-sti, že načrtovane v preteklo-sti, nam bo razkril čas.

pjer

Mislinjčani so se poslovlili od prvega župana

Minilo sredo se je na šentilj-skem pokopališču nepregled-na množica zgrnila na posled-nji poti MIRKA GREŠOVNIKA, prvega župana mlade misljins-ke občine. Komaj pol leta po predaji krmila županovanja, je moral zaradi hude bolezni v slovenjegraško bolnišnico, kjer je v nedeljskem popoldnevu ugasnilo njegovo življenje.

Mirko Grešovnik se je rodil 13. julija 1936 leta v Suhem Vrhu nad Prevaljami. Ko mu je življenje odmerilo komaj osem let, mu je umrla mama. Po končani osnovni šoli se je odločil za študij na Učiteljišču. Pedagoško pot ga je 1. januar-ja 1962. leta pripeljala v Misli-njo. Z ženo Miro sta prvo sta-novanje dobila prav v bloku, kjer so danes prostori mlade občine. Dobro se je ujel z uka-željnimi glavicami, a že jeseni se se znašel v vlogi ravnatelja. Zahtevnih opravil se je oprijel z mladostnim elanom in si hi-tro pridobil spoštovanje učen-cev in učiteljev. Slehernemu je znal prisluhiniti in mu z na-sveti pomagati, pa naj je šlo za mlade učitelje ali že prekaljene »prosvetarke«. Cenil in spošto-val je tudi delo ostalih delavcev na šoli, ki so ga zaradi pošteno-sti in objektivnosti spoštovali tudi v letih, ko je ravnatelj-jevanje zamenjal s političnim delom. Odločnost, ki je kra-sila njegovo delo so čutili tudi učenci, zato mu ni bilo potreb-no pogosto dvigniti glasu. Ena-ko uspešno se je znašel med uradnimi listi in številkami, za-to so se nanj obračali tudi ra-čunovodkinje in učiteljice pred strokovnim izpitom. Vselej in vsakomur je znal svetovati, za-to so mu zaupali vsi, pa naj je šlo za učitelje na šoli v Mislinji ali na katerikoli izmed podru-žnic. Tudi s pohvalami za do-bro in uspešno delo ni skopa-ri, česar učitelj v tistih letih niso bili pogosto deležni.

Ko je Mirko Grešovnik leta 1978 dal slovo ravnateljstvu, je še vedno ostajal šolnik, pa čeprav se je na slovenjegraški občini srečeval s povsem dru-gačnimi nalogami kot pred-sednik socialistične zveze. Še vedno je razmišljal, da se bo vrnil med sle izobraževanja, a osebnosti, ki se je tako preda-jala svojemu delu, kratko malo niso želeli izgubiti niti v občin-

skih pisarnah. Kot načelnik od-delka za družbene dejavnosti je poslej uspešno skrbel za ta področja in spet obdržal stike z vrtci in šolami vse do upo-kojitve.

V času, ki je ponujal razvoj novih slovenskih občin, je spo-znal, kaj bi to prineslo Mislinji. Znašel se je med redkimi opti-misti, ki so verjeli in vedeli, da lahko mlada mislinjska občina zanese val napredka v ta konec Mislinjske doline. Poskrbel je za marsikaj v prid uspešnega začetka njenega delovanja in se odločil kandidirati za župa-na. Volitve so pokazale, da se je odločil prav in ob podpori občanov s 1. januarju 1995 za-čel z županovanjem. Ustvaril si je jasno vizijo o uspešni ob-čini in jo uresničeval z dejanji, skozi katera bi lahko še slepec spregledal, da živi za občino in ji daje prednost pred vsem ostalim, kar mu jih je ponuja-lo življenje. Seveda pionirsko delo, ko se je bilo potrebno ob vseh željah in potrebah obča-nov prebijati skozi »papirje« za vsa področja, ki jih je bila po predpisih pristojna in dolžna opravljati občina, še zdaleč ni bilo lahko. Zato ni čudno, da njegov takratni delovni dan ni poznal časovne omejitve. Poš-teno in preudarno delo je rodi-lo uspehe in kot prvega župana svoje občine so ga kmalu spo-znali, cenili in spoštovali ljudi vseh zaselkov. Želel je, da bi v vsakem zasvetil žarek napred-ka, enako spoštoval želje po oskrbi z vodo, kilometrih as-falta in pločnikih, po razvoju

drobnega gospodarstva, šol-skih prostorov, športa in kul-ture. Zato so mu občani ob drugih volitvah z visokim šte-vilom glasov podpore zaupali vodenje občine še naprej.

V njegovi vitrini se je skozi leta prehojene uspešne in de-lovne poti nabrala kopica od-likovanj, od Reda dela s srebr-nim vencem in Reda zaslug za narod s srebrno zvezdo, preko Srebrne plakete ZRVS Sloveni-je, do vrste priznanj in pohval Teritorialne obrambe Sloveni-je. O vseh odlikovanj in prizna-njih pa je Mirku vselej največ pomenila njegova družina. Vsi utripi življenja z ženo Miro, hčerko Natašo in sinom Mir-kom, so v njem prebujali bo-gata človeška čustva, za katera je bilo vredno živeti. Še mar-sikatero jim je želel ponuditi, čeprav je precej zadržano iz-kazoval svojo veliko ljubezen in naklonjenost. Pa je bil zelo ponosen na sina, se s hčerko, še ob majskem planinarjenju po Pohorju, neznansko veselil septembrske poti na Triglav, pa z ženo navdušeno kramljal o dopustovanju na Hvaru. Ko naj bi mu prosti čas bogatila vnu-kinja in vnuk, ko naj bi si kak-šen trenutek vzel zase, pa ga je nenadoma zrušila bolezen in ga hitreje od misli iztrgala nje-govim dragim, pa prijateljem in znancem, ki na vprašanje, zakaj tako, odgovora ne bodo dobili nikoli...

Marjan Kržaj

Sončenje

Prišel je čas do-pustov in ljudje se v tem času intenzivno izpostavljamo več-jim količinam sonč-nih žarkov. Sončenje naj bi nam bilo v sprostitev in užitek. Pomembno je, da s sončenjem ne preti-ravamo. Če sta koža in telo preveč izpo-stavljena sončnim žarkom, obrambni mehanizmi ne rea-girajo dovolj hitro. Kožne celice, ki tvo-rijo zaščitno snov melanin, je potreb-no postopno priva-jati na njihovo delo. Melanin je bistveni mehanizem za za-ščito kože pred ope-kljinami in alergijami ter štiti jedro celic pred delovanjem UV žarkov. Tako pre-prečuje nastanek in razvoj kožnega raka. Vsako poletje ljudje množično iščemo nasvete ob nakupu sredstev za zaščito in nego kože ob son-čenju.

Sončni žarki ugodno vplivajo na telo. Sodelujejo pri nastanku aktivne oblike vitamina D, ki preprečuje nastanek rahitisa. Pri prekomernem sončenju pa lahko pride do kratkotrajnih in dolgotrajnih stran-skih učinkov. Kratkoročno povzročijo nastanek rdečine, v hujših primerih la-hko dobimo opekline. Dolgo-ročno pa se kažejo učinki predvsem v prezgodnjem staranju kože, nastanku gub, izsušitvi kože in hi-perpigmentaciji.

Koža ima sposobnosti in mehanizme, da se sama šči-ti pred soncem. Zelo dobro varovalo je tvorba rjavega kožnega pigmenta mela-nina, ki preprečuje prodi-ranje UV žarkov v glob-lje plasti kože. Obrambna sposobnost kože je boljša pri temneje pigmentiranih ljudeh, kjer je tvorba pig-menta večja, svetlopolti in svetlolasi pa so bolj ob-čutljivi.

S sončenjem je potrebno pričeti postopno. Najslabše je nenadno izpostavlja-nje veliki količini sončnih žarkov. Pomembno je, da se ne sončimo med 11. in 16. uro. Če pa se že, moramo biti ustrezno zaščiteni.

Zaščito izberemo glede na tip polti, tip kože, tudi morebitno uporabo zdravil, geografsko področje in ča-sovno obdobje, v katerem se nameravamo izpostavl-jati intenzivnejšim sonč-nim žarkom.

Varovalni pripravki za sončenje

Naloga preparatov za son-čenje je zaščita kože pred UV žarki.

UV žarki so žarki, ki v največji meri učinkujejo na našo kožo. Glede na različ-ne valovne dolžine lahko na koži povzročajo različ-ne učinke. UV žarke delimo na UVA, UVB in UVC žarke. Za nastanek rdečine so od-govorni UVB žarki. Rdečini sledi pigmentacija (porjavi-tev), običajno 24 do 48 ur po izpostavitvi soncu. Glav-ni povzročitelji sončnih ope-kljin so tako prav UVB žarki. UVA žarki v manjših dozah ne povzročajo niti rdeči-ne niti porjavitve. Običaj-no pa so doze dovolj velike, da povzročijo porjavitev tu-di brez predhodne rdečine. Ob večjih dozah lahko tudi UVA žarki povzročijo sonč-ne opekline. Včasih so bi-li mnenje, da so UVA žarki pretežno neškodljivi, novejše raziskave pa so pokazale, da prav tako sodelujejo pri staranju kože in nastajanju kožnega raka. UVA in UVB žarki zmanjšujejo imunski odgovor in s tem zmanjšu-jejo obrambno sposobnost organizma.

Varovalni pripravki za sončenje vsebujejo UV fil-tre, ki odbijajo ali absorbira-jo UV žarke, preden do-sežejo kožo. Glede na to, kateri del spektra absorbira-jo, te spojine delimo na UVA in UVB filtre.

Za UV filter je zaželeno, da deluje v čim širšem spek-tru UVA in UVB, da čim manj prodira v kožo in ne povzro-ča fotoalergičnih reakcij. Filtri so lahko organskega ali anorganskega tipa.

Organski filtri absorbira-jo del sevanja, ki bi se sicer absorbiral v različnih plasteh kože in tam povzročal dolo-čeno škodo.

Anorganski filtri lahko sevanje le odbijajo (barijev sulfat, smukec), lahko pa določene valovne dolžine žarkov tudi absorbirajo (tita-nov dioksid, cinkov oksid). Prednost anorganskih pred organskimi je, da ne prodi-rajajo v kožo in zato ne pov-zročajo alergičnih reakcij in delujejo v celotnem območ-ju UV spektra. Slaba stran pa je, da odbijajo tudi vidno svetlobo, zato belijo kožo. V varovalnih pripravkih za son-čenje vse pogostejše uporab-ljamo anorganske filtre.

Alergično reakcijo lahko povzročajo UV filtri, lahko pa tudi ostale sestavine pri-pravka: konzervansi, emul-gatorji, dišave, antioksidan-ti. Zato je zelo pomembno smiselno izbrati pripravek z ustreznim zaščitnim faktor-jem (15-30), kajti višji fak-torji ne nudijo bistveno viš-je zaščite, vsebujejo pa višje koncentracije UV filtrov, s či-

Fotografija: Jože Miklavc

mer se poveča tudi možnost za nastanek alergij.

Varovalne pripravke za sončenje razvrščamo po stopnji zaščite, ki jo nudijo, in jo izražamo s sončnim za-ščitnim faktorjem. Glede na že doseženo porjavlost in tip polti izberemo izdelek s pri-mernim zaščitnim faktorjem. Če se še nismo izpostavljali sončnim žarkom in še nismo porjaveli, izberemo izdelek z višjim zaščitnim faktorjem, ki ga nato glede na pridobljeno porjavlost zmanjšujemo. Za-ščitni faktor SPF (angl. Sun protecting factor) ali LSF (nem. Licht Schutz Faktor), ki je označen na izdelku, po-ve, kolikokrat dlje, časovno, smo ob uporabi določenega izdelka za zaščito pri sonče-nju lahko izpostavljeni sonč-nim žarkom brez vidnih pos-ledic (pordelosti kože) v primerjavi s sončenjem brez njegove uporabe. Vrednosti zaščitnega faktorja delimo v tri kategorije:

2-12 - majhna zaščita pred sončnimi opeklinami, 12-30 - zmerna zaščita pred sončnimi opeklinami, 30 in več - visoka zaščita pred sončnimi opeklinami.

V naših lekarnah obstajajo fotoaktivni indikatorji inten-zivnosti ultravijoličnih žar-kov v obliki majhnih obližev, ki kažejo prejeta sevanje. Na-lepimo ga na izpostavljen del kože in spremljamo barvo ob-liža, ki nam glede na tip kože pove, kdaj prejmemo količino sevanja, ki na naši koži že ne pusti škodljivih posledic.

Priporočljiv čas sončenja

Podan je le orientacijsko in velja za kožo, ki je normalno občutljiva na sončne žarke in ob zmernem izpostavljanju njihovem učinkovanju:

- 1. dan približno 10 minut
- 2. dan približno 15 minut
- 3. dan približno 20 minut
- 4. dan približno 30 minut
- 1. teden približno 1,25 ure
- 2. teden približno 4 ure

Pomembno je, da se z za-ščitnim izdelkom namažemo vsaj 20 minut pred sonče-njem, kajti optimalna učin-kovitost je dosežena šele, ko se izdelek vpije v kožo.

Glede na tip kože izbere-mo losion, mleko ali hidro-gel.

Za suho kožo je primerna krema, lipogel ali olje, za ne-čisto, aknasto koža pa upora-bimo gel ali losion.

Nasveti za varno sončenje

Pri dojenčkih in malih otrocih koža še ni razvita in ne deluje tako kot koža odraslih. Zaščitna sposobnost nji-hove kože je veliko manjša, saj je tanjša in manj porože-nela in sončni žarki lažje pro-dirajo skozenjo. Koža majhnih otrok zaradi svojih lastnosti lahko v večji meri absorbira sestavine zaščitnih priprav-kov. Zato svetujemo, da pri otrocih do dopolnjenega 6. meseca starosti varovalnih pripravkov za sončenje ne uporabljamo oziroma jih le po posvetu z zdravnikom. Majhnim otrokom priporo-čamo izdelke za sončenje s faktorjem 30.

Nosečnice se lahko sonči-jo zmerno in seveda ustrezno zaščitene.

Bolnikom z boleznimi sr-ca, obtočil, tudi s povišano telesno temperaturo odsve-tujemo sončenje.

Nekatera zdravila lahko ob sončenju povzročijo fo-toalergijske in fototoksične reakcije. Ta zdravila so ne-kateri psihofarmaki, antide-presivi in antipsihotiki, zdra-vila za zniževanje povišenega krvnega tlaka, nekateri anti-biotiki (tetraciklini, sulfona-midi, kinoloni).

Ob uporabi zdravil v ob-dobju intenzivnejšega sonč-nega sevanja se je potrebno posvetovati s farmacevtom ali z zdravnikom.

Ob uporabi zaščitnih iz-delkov za sončenje v kom-binaciji z UVA žarki se lahko pojavijo preobčutljivostne re-

akcije, fotodermatoze. Gre za preobčutljivost na določeno sestavino izdelka, maščobno komponento ali emulgator v kombinaciji s sončenjem. Ma-lorka akne so aknam podobni kožni izpuščaji, zelo dražeči in pogostejši pri svetlopoltih ljudeh. V takih primerih pri-poročamo zaščitna sredstva v obliki hidrogelov, ki so brez maščob in emulgatorjev ter z visokim zaščitnim faktorjem širokega spektra.

Pred močnim soncem se lahko zaščitimo tudi z obla-čili, ki naj bodo gosto tkana, zračna, svetla. Posebej po-membna so ustrezna obla-čila in pokrivala za majhne otroke, katerih koža je občut-ljivejša. Med dodatno zaščito sodijo tudi kakovostna sonč-na očala, ki v visoki stopnji zadržujejo UV žarke, ki lahko povzročijo prezgodnji nasta-nek sive mreene.

Pri pretiravanju s sonče-njem lahko dobimo na koži opekline, v hujših primerih tudi mehurje. Pekoč občutek in bolečino ublažimo s hlad-nimi obkladki. Kožo lahko namažemo z ribjim mazilom, ki zavira izgubljanje vode iz poškodovane kože in pospeši obnovo zgornje plasti. Pri ob-navljanju poškodovane kože pomaga tudi mazilo s pante-nolom. Uporabimo lahko tu-di alojin gel, ki lajša spremlje-valne znake sončnih opeklin: oteklino, pordelost in razdra-ženost kože. Če so opekline

hujše ali če nastanejo mehur-ji, je potrebni poiskati zdravn-niško pomoč.

Premočno sonce lahko povzroči tudi glavobol in po-višano telesno temperaturo. V tem primeru lahko vzame-mo zdravilo za zniževanje po-višane telesne temperature in pijemo veliko tekočine. Če pa se stanje poslabša, moramo k zdravniku.

Ultravijolični žarki so škodljivi za kožo. Tudi v naši deželi opažamo naglo naraš-čanje pojavljanja kožnega raka. Ljudem priporočamo, naj se izogibajo prekomernemu izpostavljanju ultravijoličnim žarkom. Informacije glede stopnje ultravijoličnega žar-čenja lahko dobimo v dnev-nem tisku ali drugih medijih, kjer so navedeni ultravijolič-ni indeksi UVI za posamezna področja naše države. Vred-nosti UVI so označene s šte-vilkami od 1 do 10. Višja, kot je vrednost, intenzivnejše je sončno sevanje.

Z upoštevanjem navodil in seveda tudi pravilno izbi-ro varovalnih pripravkov za sončenje, katerih ponudba je zelo velika, bomo lahko varno in dalj časa brez pos-ledic uživali na vročem po-letnem soncu.

Veronika Rebernik, mag. farm.

Nič več grenka zdravila

Na pohodu so novi dodatki v zdravilih, ki bodo okus grenkobe izboljšali. Snovi za preprečevanje grenkega okusa so razvili znanstveniki biotehnoške družbe Lingua-gen iz New Yorka in jih tudi patentirali. Dodatki izboljšu-jejo okus tako, da blokirajo grenkobo. Grenkobo čutimo, ko čutilo okusa v ustih ob dotiku z grenko snovjo sprostí protein gustdicin. Znanstveniki so odkrili snov, ki bi lah-ko prekinila pošiljanje tega proteina. Snov, ki blaži gre-nek okus, vsebuje naravne sestavine, za odpravo grenke-ga okusa pa je dovolj že majhna količina. Tako bi zdravila v prihodnosti imela boljši okus.

Slovenija bi lahko povprečje BDP EU ujela v 12 do 15 letih

Ljubljana - Slovenija in slovenska podjetja bodo morala krepiiti svojo konkurenčnost, s čimer se bo zvišala tudi gospodar-ska rast. Prizadevati si namreč moramo, da bi v čim krajšem času slovensko gospodarstvo postalo zelo dinamično in konku-renčno, sposobno visoke oz. vzdržno visoke gospodarske rasti in ustvarjanja visoke dodane vrednosti. Koliko naj bi znašala ta “vzdržna” gospodarska rast, je zelo težko oceniti. Gre za to, do kdaj si želimo doseči evropsko povprečje bruto domačega proiz-voda (BDP). Če ga želimo doseči do leta 2010, bi to pomenilo še-stodstotno letno rast BDP, kar pa je v danih pogojih zelo ambici-ozen cilj. Mislim, da bi lahko z nižjo diferencialno stopnjo rasti (recimo tri odstotke) povprečje BDP EU ujeli v 12 do 15 letih, je v pogovoru za STA dejala ministrica za gospodarstvo Tea Petrin.

Konec prevzemov - zatišje na borzi

Ljubljana - Letošnje poletje na Ljubljanski borzi je po sicer obi-čajnem poletnem upadu trgovanja videti bolj zaskrbljujoče kot prejšnja leta. “V prvi vrsti gre za neizpolnjena pričakovanja vla-gateljev glede vračila kupnine Leka. Pričakovati je namreč bilo, da se bo ta denar nazaj v domače obveznice, vendar se to ni zgodilo. Selil se je v bančne depozite in obveznice in na drugi strani tudi v tujino. Drugi razlog pa je, da so se na začetku leta nehali tuji pre-zvemi,” je prepričan Simon Mastnak, analitik Ljubljanske borze.

Krka - nova prevzemna tarča?

Novo mesto - Nova zdravstvena reforma je veliko prahu dvigni-la tudi med famacevti. Predvsem izdelovalci originalnih zdravil so nad novimi določili ogorčeni. Delnice Krke naj bi bile po mnenju borznih strokovnjakov podcenjene. Poleg tega čaka Krko v krat-kem kar nekaj pozitivnih sprememb. Odpirajo nove obrate v tuji-ni, poleg tega pa naj bi na njihovo prodajo pozitivno vplivala tudi nova zdravstvena reforma, ki bo vzpodbujala prodajo generičnih zdravil v Sloveniji. Mnogi opozarjajo tudi na to, da bo Krka v na-slednjih letih zagotovo tarča kakega tujega farmacevta, kar je za vlagatelje dodatna spodbuda.

Po vstopu v EU se novim članicam v turizmu obetajo boljši časi

Po mnenju direktorice londonskega združenja za potovanja v srednjo Evropo (Cecta) Gill Wilson se tistim državam, ki bodo kmalu ali v prihodnosti vstopile v Evropsko unijo, v turizmu obetajo boljši časi, saj se bodo z vstopom v povezavo otresle slabe podobe nekda-njih komunističnih dežel, to pa jim bo omogočilo v polni meri raz-viti svoje turistične potenciale, poroča STA. “Ljudje dopustujejo v tistih krajih, ki jim zaupajo,” je še poudarila Wilsonova, ki meni, da bodo pristopnice po vstopu v EU deležne večjega zaupanja, kar bo povečalo število gostov v teh državah. To kaže tudi primer Poljske, ki jo je po podatkih Svetovne turistične organizacije lani obiskalo 14 milijonov turistov, kar jo uvršča med 15 najbolj obiskanih sve-tovnih turističnih destinacij. Kljub temu ostaja večina kulturne in naravne dediščine v veliki meri neraziskana, saj se turisti raje za-držujejo v večjih mestih kot sta Varšava ali Krakov.

ECB ni spremenila obrestne mere, BOE jo je znižala

Evropska centralna banka na zadnjem zasedanju v skladu s pri-čakovanjem analitikov in trga ni spremenila ključne obrestne mere za glavne operacije refinanciranja. Tako še naprej ostaja dva od-stotka. Na drugi strani se je za nekoliko presenetljivo znižanje za četrt odstotne točke, na 3,5 odstotka, odločila angleška osrednja banka - Bank of England (BOE). V anketi pred odločitvijo je samo osem od 39 ekonomistov napovedovalo znižanje obrestne mere. Obrestna mera je najnižja po letu 1955.

Afriški voditelji zahtevajo znižanje evropskih kmetijskih subvencij

Afriški trgovinski ministri so od Evropske unije zahtevali zni-žanje evropskih kmetijskih subvencij, sicer se naslednja trgovin-ska pogajanja v okviru Svetovne trgovinske organizacije (WTO), ki bodo potekala septembra v mehiškem mestu Cancun, ne bo-do uspešno končala, poroča STA. Ministri so namreč prepričani, da reforma skupne evropske kmetijske politike (CAP) - dogovor o njej so evropski kmetijski ministri dosegli konec junija - škodi državam v razvoju, saj subvencije kmetom še vedno ostajajo na pre-cej visoki ravni.

Yahoo močno povečal prihodke, a ni zadovoljil

Vodilno spletno trgovsko podjetje Yahoo je v drugem trimeseč-ju letos ustvarilo za dobrih 321 milijonov dolarjev prihodkov, kar je za 42 odstotkov več kot v istem obdobju lani. Dobiček podjetja se je z rastjo na 50,8 milijona dolarjev več kot podvojil, in sicer s treh na osem centov na delnico. Okrepitev prodaje je izvirala tako iz rasti prodaje večjemu številu uporabnikov - teh je bilo že 236 milijonov oziroma za petino več kot lani -, kakor tudi iz rasti pri-hodkov iz oglaševanja. Trg je bil nad rezultati Yahooja kljub vse-mu razočaran, saj je pričakoval devet centov dobička na delnico. Delnice družbe so se zato po koncu četrtkovega trgovanja poce-nile za devet odstotkov.

ZDA napovedale pritožbo na odločitev WTO glede jekla

Urad ameriškega trgovinskega predstavnika (USTR) je v petek sporočil, da se bodo pritožili na odločitev razsodišča Svetovne tr-govinske organizacije (WTO), da povišanje ameriških carin na uvoz jekla ni v skladu s pravili WTO, poroča STA. Tiskovni predstavnik USTR Richard Mills je zatrdil, da bodo carine, ki jih je marca leta 2002 uvedel predsednik George Bush, ostale takšne kot so in da se bodo na odločitev WTO pritožili. ZDA vztrajajo, da je bila uved-ba višjih carin v skladu s pravili WTO in upravičena za zaščito do-mače jeklarske industrije, ki naj bi se soočala s prepoceni uvozom iz tujine. Mills je dejal, da ZDA carine vsako leto zmanjšujejo in da gre le za začasen ukrep.

Učinkovit gospodarski program za vstop v EU

Ljubljana - Predsednik vlade Anton Rop je predstavil go-spodarski program vlade za letošnje in prihodnje leto, kate-rega glavni namen je pripraviti državo za učinkovit vstop v Ev-ropsko unijo.

Glavni cilji programa so:

- o znižanje inflacije
- o znižanje obrestnih mer
- o znižanje rasti zaposlovanja v javnem sektorju.

S programov namerava vlada tudi spremeniti način usklaje-vanja transferjev in plač ter s tem doseči njihovo znižanje zlasti v javnem sektorju. Ob tem bodo skušali na nekaterih prednost-nih področjih (tehnološki razvoj in izobraževanje) ali poveča-ti izdatke ali zagotoviti ustrezne olajšave, da bi jim omogočili razvoj. To bo po Ropovem prepričanju prispevalo k vzdržni, raz-meroma visoki gospodarski rasti v prihodnjih letih, dvigu ravni zaposlenosti in večji učinkovitosti gospodarstva.

1. Omejiti plače, materialne stroške in transferje

Med ukrepi, ki jih program predvideva na področju prilagodljivosti gospodarstva in ekonomske politike pred vstopom v EU, so med drugim bolj prilagodljivi javnofinančni izdatki. To pa se lahko po premierjevem mnenju doseže le z omejitvijo plač, materialnih stroškov in transferjev. Na po-dročju javnega sektorja bo zato opredelila zgornjo mejo povračil za prevoz na delo, znižala dnevnice v javnem sek-torju na raven gospodarstva, uveljavila načelo vračila de-jansko nastalih stroškov na podlagi računov, racionalizirala potne stroške in stroške namestitve, je naznanil Rop. Pri ukrepih za znižanje inflacije je Rop izpostavil program nad-zorovanih cen - te ne bodo smele preseči načrtovano mejo in-flacije. Vlada bo omejila tudi povečevanje fiskalnih obremeni-tev, tako da jih bo vezala na predvidene rasti tečaja evra. Že do konca tega leta pa bo ukinila večino carin in prelevmanov na kmetijske proizvode, je napovedal Rop. Vladni program pred-videva tudi ohranitev možnosti prilagodljivosti trošarin na naf-tne derivate in s tem možnost odziva na morebitne šoke zaradi naraščanja cen nafte. Za večjo konkurenčnost v nemenjalnem sektorju pa bo vlada jeseni predlagala spremembo zakona o gospodarskih javnih službah, ki bo omogočila, da bodo občine sklepale časovno omejene pogodbe o obsegu, ceni in kakovosti storitev s podjetji na področju komunale in javnega prevoza. Rop je omenil tudi skupno politiko in koordinacijo ukrepov z Banko Slovenije. Med ukrepi za večjo konkurenčnost gospo-darstva pa je omenil še uvedbo davčne olajšave za podjetniška vlaganja v raziskave in ustanovitev tehnološke agencije.

2. Gospodarski program sestavljen iz treh delov

Predsednik vlade je sicer izpostavil, da je gospodarski pro-gram sestavljen iz treh delov. Vladni ukrepi se v prvem delu nanašajo na nujno potrebno povečanje prilagodljivosti go-spodarstva, da se lahko ustrezno odzove na dodatna tvega-nja ob vstopu v EU in javnofinančne pritiske. Da bi zmanjšali tveganje iz naslova razlike med domačo in tujo inflacijo, zla-sti pri izvoznikih in delovno intenzivnih dejavnostih, je tre-ba nadaljevati s politiko boja proti inflaciji. Zato je drugi del programa usmerjen v približevanje ravni slovenske inflacije evropski, kar je pogoj za vstop v tako imenovani ERM 2. Tretji sklop programa pa je namenjen ukrepom za rast zaposlovanja, je še pojasnil Rop.

Borzni indeks obveznic - BIO

Indeks BIO kaže smer gibanja tečajev obveznic, ki so no-minirane v tujih valutah. Indeks BIO je tehtani borzni indeks, pri čemer se kot uteži uporabljajo deleži prometa s posameznimi izdajami obveznic v celotnem prometu z obveznicami, ki so vključene v indeks.

Relativna sprememba indeksa BIO pokaže kapitalsko do-nosnost obveznic, ki so vključene v indeks, v določenem časo-vnem obdobju. Investitor lahko celotno donosnost obveznic izračuna tako, da kapitalski donosnosti doda tudi prejete in natečene obresti v obdobju.

Sistem revizij indeksa BIO je enodelen in je sestavljen iz štirih enakovrednih revizij, pri katerih se upošteva trimeseč-no obdobje pred revizijo. V indeks se uvrsti vse obveznice, ki ustrezajo kriterijem.

Kriteriji za vključitev obveznic v indeks:

- o obveznice, ki se v borzni kotaciji nahajajo najmanj 20 tr-govalnih dni pred datumom revizije indeksa,
- o čas do zapadlosti obveznice je daljši od enega leta,
- o trgovanje z obveznico v najmanj 40% razpoložljivih trgo-valnih dnevih v preteklem trimesečnem obdobju.

Rok Feler

Glava, kot metulj

Po športnih, kulturno-umetniških in modnih akcijah zadnji dan prireditvev so na glavnem odru nastopile rock skupine Faltan z Mute ter Anubis in Flash, obe z Raven na Koroškem. Nastop skupine

Zaklonišče prepeva so zaradi dežja prestavili na september.

Hkrati se je na malem odru odvijal elektro festival v izvedbi slovenjgraškega društva za razvoj kreativne avdio in video ustvarjalnosti METULJI. Natopilo je 6 house DJ-jev iz Slovenj Gradca, zvok pa je z videoprojekcijami dopolnila mlada slovenjgraška fotografinja Andreja Štekl. Za osnovo je izbrala svoje umetniške črno-bele in barvne fotografije (kapljice, klavirske tipke, portrete, drugo) in na licu mesta združila realnost, jo z digitalizacijo spremenila v to, čemur bi lahko nekdo rekel 'znanstvena fantastika v narekovajih'. Vse je tu ob istem času, slika, zvok in vzdušje ljudi, ki se predajajo zvoku in sliki, simbolika v ritmičnem gibanju pa predramlja posebne občutke.

Že od četrta so pod vodstvom oblikovalke Slovenjgradčanke Maje Zavrl potekale likovne delavnice z naslovom 'svobodni in pisani kot metulji'. Tako naj bi posredovali ideje in namen okvirnega društva.

Zbranih ob malem odru ni odgnalo niti deževno vreme. Navdušil jih je predvsem vrhunec noči: dekleta modne revije in revije samosvojih elegantnih pričesk Katarine Bilobrk iz Slovenj Gradca.

Katarina Bilobrk je povedala, da počasi, vztrajno oblikuje svojo vizijo v frizerski modni ustvarjalnosti in svoj pristop k izgledu pričesk za ljudi, ki želijo drugačnost, predvsem pa svoj lastni modni izraz s pomočjo njenega svetovanja in oblikovanja.

Na reviji ji je uspelo izraziti idejo močne ženske osebnosti,

samozavest v elegantnem in seksapilnem stilu. Dekletom s srednje dolgimi lasmi je dodala lasne vložke različnih barv, zelene, črne, rdeče, rumene, blond in rjave. Vsaka je nosila dve barvi, ki sta poudarili prepletanje las in celotno obliko pričeske. Poudarila je tudi 'pankerski šik', s čimer je povečala volumen in s tem ustvarila eleganten videz pričesk. Nato je povedala: »Bila sem zelo presenečena nad odzivom vseh prisotnih, kajti takšne ekstravagance niso pričakovali. Najbolj jim je bilo všeč, ker so pričeske

FAKK-DFEST 2003 je bil prvi festival aktivne kulture koroških dolin. Organiziral ga je Klub koroških študentov v sodelovanju s številnimi mladinskimi pobudami iz regije in širše. Organizatorji si želijo, da bi postal tradicionalen. Pozitivno ga je ocenil tudi župan občine Ravne na Koroškem Maks Večko.

poudarjale močno žensko osebnost. Dekleta so s svojim načinom izhoda dvignile atmosfero, kar je povečalo navdušenje.«

Skice za oblačila, ki so dopolnjevala pričeske, je

narisala modna oblikovalka Neja Marčič z Raven na Koroškem.

Ajda Prislan

Dobro igra Kosta na »dobro« !

Malce zapleten naslov, mar ne. Kmalu vam bo jasno, za kaj gre. Na svetu obstaja na tisoče raznih brenkal. Od tistih najbolj enostavnih, na eno struno, pa do bolj kompliciranih, mnogostranskih instrumentov. Poleg tega, da ti instrumenti zelo različno zvenijo, imajo tudi zanimive nazive. No, pa smo tu!

Dobro je posebna akustična rezofonična kitara, ki se najpogosteje uporablja pri igranju bluesa in havajske glasbe s t. i. slide oz. bottleneck načinom igranja. Na to kitaro smo v preteklosti kar nekako pozabili, saj je bila v dobi električnih kitar potisnjena v ozadje. K ponovni popularnosti tega instrumenta je gotovo tudi pripomogel Mark Knopfler, saj je to kitaro s skupino Dire Straits uporabil pri snemanju albuma Brothers in Arms. Pa še nekdo je dodal svoj prispevek. Ta pa je naše gore list.

Brane Mihajlovič - Kosta, Celjan, glasbenik, kitarist z dušo in

srcem. Kosta poleg ostalih kitar obvlada tudi dobro. Več kot 25 let se že ukvarja z glasbo, igral je pri nekaterih znanih bendih, v zadnjem času pa večinoma nastopa sam ali pa gostuje kot studijski glasbenik. Nazadnje je sodeloval s Perom Lovšinom pri njegovem projektu, ki bo izšel jeseni. Popestril je tudi nastope Radeta Šerbedžije v ljubljanskih Križankah in v Celju.

Že drugič pa je nastopal na Slovaškem, v Trnavi, kjer vsako leto organizirajo Dobrofest, festival rezofoničnih kitar. Uspeh ni izostal! Posledica: povabilo za naslednje leto. Kosta deluje tudi kot učitelj kitare in marsikateri mladi glasbenik je od nje-ega odšel obogaten z novimi spoznanji na glasbenem področju. V življenju je zamenjal že več kot 40 (!) kitar in mnogo ojačevalcev. Vse te bogate izkušnje se je odločil spraviti na papir in luč sveta je zagledala zanimiva knjižica z naslovom Štoparski priručnik za kitariste. To ni učbenik v smislu klasičnih šolskih priručnikov za učenje kitare, ampak je gotovo edina brošura v Sloveniji, ki nas poučuje o kitarah, ojačevalnikih in ostali opremi za kitariste. Priporočam jo vsakemu začetniku, v njej pa bi tudi izkušeni glasbeniki našli še kaj zanimivega, saj nas poučuje o marsičem, za kar niti nismo vedeli, da bi morali vedeti.

Če vam bo dana priložnost, pa obiščite kakšnega od koncertov, kjer bo Kosta predstavljal svoje znanje in virtuoznost in vas prav gotovo navdušil.

Kosta je izreden človek, pravi glasbenik, ki se je vedno pripravljen pogovarjati in s svojimi res bogatimi izkušnjami pomagati in svetovati.

Mi-šeK

Kraljica ciganskih pesmi

V okviru prireditev Slove-njegraškega poletja 2003 je v graščini Rottenthurn nasto-pila kraljica ciganske glasbe iz Makedonije ESMA RED-ŽEPOVA TEODOSIJEVSKA s svojo spremljevalno skupino. Na zbrano občinstvo ni pusti-la globokega vtisa le zaradi izvedb romskih kompozicij, ampak tudi s svojim mirov-nim sporočilom. Nominirana je namreč za Nobelovo nagra-do za mir. Bori se, da bi se Bal-kan odprl.

Romi so prišli iz Radžasta-na v Indiji. Vendar zdaj nosijo vsak svoje značilnosti, glede na to, na katerem delu sveta živijo. Esma Redžepova spa-

da k tistim z balkanskim pri-zvokom. Ko je na koncertu v Slovenj Gradcu nekdo iz pu-blike vzel v roke mikrofon in poudaril njeno mirovniško poslanstvo in nominacijo za Nobelovo nagrado, je Esma Redžepova je med drugim odgovorila, da Cigani nimajo države in da tudi nikoli niso nikogar okupirali.

Od kod prihajate?

»Prihajam iz Skopja. Tride-set let sem živila v Beogradu, od leta 1989 pa živim v Make-doniji, kjer sem tudi rojena.«

Kaj delate? Poleg tega, da nastopate, snemate plošče. Kaj je izšlo nazadnje?

»Nastopam že 45 let. Za tiste, ki ne vedo, naj povem, da sem poznana po dveh pes-mih: »Ča je šukar« in »Zašto si me majko rodila«. Zadnji album sem posnela na Nizo-zemskem, kjer so moji pro-motorji, menedžerji. Pred kratkim sem v Skopju po-snela tudi zgoščenko za ne-kdanji jugoslovanski prostor; producentka tega novega al-buma je znana pevka zabav-ne glasbe KALIOPI iz Make-donije. Album je makedonski in romski.«

In kako študirate romsko glasbo? Ali mora biti to člo-veku v krvi ... ali je to dovolj ali ne?

»Mislim, da ... seveda ... ker sem jaz navsezadnje Rominja in govorim romski jezik. To, kar pojem, so predvsem kom-pozicije, pojem pa tudi klasič-no romsko glasbo. Ne pojem le makedonske glasbe, pojem romske in celo slovenske, va-še pesmi.«

Kateri glasbeniki so bili z vami na koncertu v Slovenj Gradcu?

»No, vidite, to so, kakor jaz zmeraj rečem, moji otroci, ki sva jih izšolala z mojim sopro-gom Teodosievskim. Imenuje se Ensemble Teodosievski. Skupaj s Teodosievskim sva izšolala 47 otrok in od njih je bilo v vašem lepem mestu pet glasbenikov in jaz, šesta.«

Da spomnim tudi na to, kar se je zgodilo proti koncu koncerta. Iz publike je stopil moški iz Slovenj Gradca in omenil, da ste »glas miru«, da ljudem nosite sporočilo miru. Bi lahko to ponovili.

»Da. Morda vi ne veste, vendar mnogo ljudi iz nekda-njega jugoslovanskega prostora ve, da sem od lani nomini-rana za Nobelovo nagrado za mir. Nominirale so me Sve-tovna organizacija romskega naroda, predsednik in vlada Republike Makedonije, mno-go nevladnih organizacij. No-minira me tudi en del, kako bi

rekla, stabilnosti, miru v ce-lotnem predelu v tranziciji, ki je na Balkanu: od Moldavije, Romunije, Bolgarije, Sloveni-je, Hrvaške, Črne gore, Romu-nije, Albanije Turčije, Grčije. Tudi ta nevladni sektor me no-minira za Nobelovo nagrado in tudi vse nevladne in huma-nitarne organizacije Makedo-nije in ta nekdanji jugoslovanski prostor nasploh.«

Kaj to pomeni? Kakšno sporočilo nosite ljudem?

»Že od takrat, ko smo raz-padli, ves čas govorim, če se Evropa lahko odpre, zakaj se

ne bi mogli tudi mi. Bili smo najbolj odprta država v svetu ... in da nas zdaj zapirajo v Balkan, to ni prijetno za na-rod, ki mora čakati po več dni, da bi dobil vizum za Evropo ali neko državo v svetu. To ni dobro. Borim se za to, da bi se Balkan odprl. Čeprav je Bal-kan, smo veliko pleme, in ta nekdanji jugoslovanski pros-tor ima mnogo učenih ljudi, ki mnogo vedo. Bili smo naj-bolj odprta država, ki je obsta-jala, in zdaj smo se zaprli, to ni dobro. Vidite, borim se, da ne bi bilo meja. Ko se je odpr-

la prva meja med Slovenijo in Hrvaško, sem jokala kot ma-li otrok, ko sem jo prestopila. Šla sem iz Slovenije na Hrva-ško in ves čas do Skopja sem jokala. Steva je bil takrat živ in nenehno mi je govoril: 'Pa tega je zdaj konec. Ne more se več vrniti.'«

Ajda Prislan
Fotografiji: Tomo Jeseničnik

Poletje

Sonce poskuša izžgati bo-lečino teme. Svet nasprotij riše minute do večnosti. Kje si moški? Zakopan v brezčustvenem svetu pojmovanj? Morda iščoč svetlobo žar-jenih rezultatov dela? Nje-na toplota ti ne ogreje srca. Gmota poskusov te priklepa na navadnost.

Korakanje ne sme preglasi-ti tvojega utripa. Ustavi se! Poglej mavrico spominov. Iz-lušči lepoto doživetij. Priznaj si zasluge. Zmešaj jih s seda-njostjo in si postavi grad. Utr-di ga z nesebično ljubeznijo. Izkopljaj jarek, ki te bo varo-val zavisti. Napolni ga s spo-štovanjem do trenutka. Poišči jaz v sebi!

Šepetanje morja poslušaj z rokami. Objemi veličino in

postal boš del nje. Vsak val je nov začetek. Priznaj, da si zmotljiv! Plima in oseka se zaradi tega ne spreminja-ta. Potopi razočaranje v vero upanja. Jutri bo nov dan! Še lepši. Jutranja obarvanost naj te spremlja v začetek noči.

Lenarjenje telesa omogoča živahnost duha. Tudi brezde-lje postane delo. Rezultati ni-so vidni, a jih še kako obču-tiš. Razdeli jih med sotrpine. Bogastvo se meri s stiski rok. Prepotenost teles ni vedno znak nečistoče. Nova dru-gačnost navad. Prepusti se ritmu. Tujina naj postane tvoj dom.

Izpraznjen kozarec je še vedno lep. Uničiti lepoto za-radi napuha je greh. Ne za-nikaj pomembnosti trenutnih

odločitev. Išči in boš našel! Razbite sanje je težko sestavi-ti v celoto. Iskanje novih pogloblja smisel življenja. Z nasmehom prikrivanja so po-ti kratke.

Odvrti pretesne sandale. Noge zakoplji v mivko po-želenja. Njena voljnost se prilagaja tvojim zahtevam. Toplota ti mimo srca sega v možgane. Ti ne zmorejo po-tešiti sanj. Ne ugasni ognja strastnih noči! Še enkrat spo-znaj že znano. Poljubi ugaša-jočo ljubezen in jo zaziblji v hrepenenje.

Igraj se s sončnimi žarki. Tu so zato, da te osrečujejo. Utrgaj cvet oleandra. Uživaj v okusu zrele smokve. Skrij se v senco palmovih vej in posrkaj vrvež srečnih. Vsaka

minuta ima svoj čar. Želeti si mogoče je kot krik galeba, ki išče hrano v razburkanem oceanu. Še so stvari.

Komar ponazarja realnost. Njegov pik nosiš še takrat, ko je že daleč. Bolečina le počasi izginja. Misel o njej ti vzbu-ja strah. Nisi še nikoli slišal za mrzle obkladke? Bolečče izkušnje se da zdraviti. Pest sprijaznjenosti o nepopolnos-ti življenja priključuje pozabo. Zabrišeš jo v zaprašen kot nedotakljivosti.

Luna ta prikrito opazuje skozi razmetane oblake. Nje-na pot je posuta z zvezdami. Ali je zaradi tega srečna? V daljavi vidi sonce in želi si k njemu. Naj se še tako trudi, vedno je pred njo. Ljubezen svetlečih zvezd ji ne pomeni

prav ničesar. Niti takrat, ko koprneče izgorevajo in uga-šajo.

Ozri se na tiste, ki te sprem-ljajo. Zahvali se z zvestobo. Tuj sadež postane domač, ta-koj ko ga utrgaš. V tvojih ro-kah zbledi in predvidena so-čnost se izgubi. Na površini opaziš razpoke. Od daleč ni-so bile vidne. Grenak priokus

ti ostane še, ko ugrizneš po-znano, domače.

Poletje je kratko. Pa kaj! Tudi zima ni daljša. Čas je tisti, ki nam daje občutek nemoči. Odvrzi uro! Podaljšaj si počitnice. Ne oziraj se nazaj. Jutri te počaka.

Milojka Mohor

ŠOLA JADRALNEGA PADALSTVA
SOKOL
DRUŠTVO ZA PROSTO LETENJE LJUBNO OB SAVINJI

Začetni tečaji
Nadaljevalni tečaji
Tandemski poleti
Oprema, svetovanje

Želite nekoga resnično presenetiti ?
Darilo je lahko tudi polet z padalom !
Pokličite nas in dogovorili se bomo.
Tel: **041 767 849**

Rock otočec

Letošnji, že kar sedmi open-air festival Rock Otočec, ki ga radi poimenujemo tudi slovenski Woodstock, je znova navdušil precejšnjo množico mladih in mladih posrcu. Dogajanje je bilo postavljeno na letališče Prečna pri Novem mestu, ki so ga dodobra napolnili šotori obiskovalcev. Od 4. do 6. julija je bilo torej letališče okupirano s strani mladih, željnih nore zabave. Na tem festivalu pa seveda ni bilo opaziti le rokerjev, saj so organizatorji poskrbeli za zelo raznoliko glasbo, tako da je bilo za vsakega nekaj.

Vrata festivala so se odprla v petek, 4. julija ob 12. uri, prva skupina pa je na glavnem odru svoj nastop začela ob 19.50. Naj dodam, da so letos bili postavljeni štirje odri, in sicer: Main stage, Kerozin stage, Art stage in pa Turntable stage. Glavno dogajanje je kajpak bilo na Main stagu, kjer so se predstavile tudi znane tuje skupine, kot so Stereo MC's (UK), Apocalyptica (FIN), Chumbawam-

ba (UK), Paul Di'anno (UK), Fishbone (USA) ... Seveda pa so tudi slovenski glasbeniki pokazali, kaj znajo, in navdušili občinstvo mogoče celo bolj kot tuji. Najbolj so navdušili Vlado Kreslin, Elvis Jackson, OST-i, KS!HT, Posodi mi jurja in pa Psycho-path.

Zanimivo je bilo tudi dogajanje na Art stagu, kjer sta v popoldanskih urah med drugim nastopala tudi Slon in Sadež (voditelja oddaje Štafeta mladosti), pa saj veste, to sta tista dva s skladbo Taliban Reggae, zvečer pa si je bilo možno ogledati tudi film Wayne's World. V nedeljo popoldne so se nekateri lahko tudi malce razgibali, saj je bila na programu aerobika, tako da je bilo za »kurjenje alkohola« in drugih substanc tudi poskrbljeno. To pa še zdaleč ni vse, kar se je v popoldanskih urah dogajalo. Organizirane so bile brezplačne delavnice: frizerska, body&face painting, modna (obleke in nakit). Prav tako je bil brezplačen paint-ball, odbojka, košarka, aerobika, tudi dostop do interneta v Cyber ro-

omu ... Organiziran je bil tudi brezplačni avtobusni prevoz na kopališče v Žužemberku (kopanje v reki Krki, ne v bazenu), kjer so bila prav tako igrišča za beach-volley. Tam se je popoldan ustvaril nekakšen drugi tabor, saj si je kopanja zaželelo kar mnogo obiskovalcev Rock Otočca. Kako vem, da so vsi tisti bili tudi obiskovalci Rock Otočca? Po prikupnih zapestnicah žive barve, ki smo jih dobili ob priložitvi vstopnice. Nismo jih smeli sneti, zato smo bili razpoznavni že na daleč. Po eni strani še dobro, da so vedeli, kam sodimo, drugače bi

nas verjetno zamenjali za cigane, saj higiena te tri dni pač ni bila na prvem mestu. Saj smo se tuširali, vendar nismo pretiravali, saj je stati na prostem pod mrzlo vodo nekoliko neprijetno, kajne?

Sedaj pa tisto, kar zaznamuje Rock Otočec: BLATO!!!

Že ko sem se odločila, da grem na Rock Otočec, sem vedela, da pri teh norih stvarih gotovo ne bom manjkala. Blatno površino so uredili na t. i. nogometnem igrišču. Tudi v času, ko smo se namakali v blatu, naj bi igrali nogomet, vendar je bila žoga

kdove kje, ekipe pa so prav tako bile dokaj nejasne, saj smo imeli vsi tekmovalci, tako domači kot gostje, enake drese. Na splošno začudenje je tudi sodnik s sabo prinesel prav takšnega.☺

Ja, metanje po blatu je že bilo veselo, malo manj veselo pa je bilo tisto, kar je sledilo, umivanje namreč. To je bil res problem. Predstavljajte si, da imate dolge lase, polne blata in si jih morate pod mrzlim tušom umiti. Nič kaj prijetno, vam lahko povem iz prve roke. V tistem trenutku sem si res najbolj zaželela domačega toplega tuša, vendar

bodi zadovoljen s tistim, kar imaš, a ne? Res je bil problem spraviti vso to blato s sebe, še v ušesih ga je bilo na tone. Potem ti pa tisti fini pojejo: Umivajo se samo umazanci ...

Raj je raj na Rock Otočcu ...

Rock Otočec je tudi sedmič organizatorjem dobro uspel in lahko jim samo čestitam za takšno organizacijo, hkrati pa vse željne zabave pozivam, da se ga drugo leto udeležite; ne bo vam žal!

Lp Urshy
Fotografije: Urška Taks

Small Fest:

Tako umetniške kot glasbene skupine, ki šele začenjajo svojo pot, pa tudi tiste, ki imajo za sabo nekaj sto milijev, tvorijo skupek napredka naše civilizacije oziroma dajejo razvoju človeške resnice vsaj malo upanja. Prav to je tisto vodilo, ki poganja kolesa Small festa in ohranja vsaj iskrico upanja tudi za vse ostale.

Prvi Small fest leta 2001 je postregel z več kot običajnimi rock, underground

in metal koncerti, saj se je preko dneva odvijalo nekaj športnih (street ball, namizni tenis), kulinaričnih (pasulj) in telesnoartističnih (pearcing, tattoo) aktivnosti, ki so zapolnile festivalsko dogajanje. Drugi Small fest, leto pozneje, je dodal še blatno kopel in koncertni dogodek več, nadvse pa se je potrudila skupina za zvočno in vizualno komunikacijo ter pripravila spot in skladbo, seveda tematsko

povezano z dogajanjem na Small festu.

Letos se Small fest pripravlja tretjič, in sicer z obsežnejšim programom na več lokacijah, kar pomeni, da festival ne bo več omejen na en prostor. 18. in 19. julij bosta prinesla možnost kulturnega udejstvovanja (razstava, ulično gledališče »Taxi«, modna revija, body art), pa tudi moderno glasbeno in večernim koncert. Seveda pa brez športa ni prave-

ga dogodka, kar posledično povzroči ulični turnir košarke in turnir namiznega nogometa. Oba konca dneva pa bosta zaključila že omenjena koncerta s skupinami Kaoz, Res Nullius, High voltage, NKO, Prehod, Sarcom, Obnounce, Waserdicht, Moon stone in artističnima performansoma Afro boom teama in Teatra Cizamo.

Vsaka donacija in podpora, ki prihaja od drugje, daje skupini ljudi, ki se ukvarja z idejo Small festa, bilko upanja in rešitve, da se tovrstni dogodek ohranja in neguje še v prihodnje.

Dogajanje po dnevih:

18. julij, petek:
Trg: OTVORITEV: 16.00
Razstava in predstavitev body arta; press room ...

- modna revija
- mini sejem

Šoštanjско jezero:
KONCERT: 21.00
- Kaoz
- Sarcom
- NKO
- Obnounce
- Prehod
- Afro boom team

Igrišče Šoštanj: 15.00
- street ball
- namizni nogomet
- Bronxstarz
- Izzy raider
- »pasulj«

19. julij, sobota:
Trg Šoštanj: 10.00
- ulično gledališče TAXI
- body art

Šoštanjско jezero:
KONCERT: 21.00
- Res Nullius
- High voltage
- Slaves
- Moon stone
- Waserdicht
- Teatra Cizamo

Manomanija

Otok Man šteje danes 77.000 prebivalcev, ki sami sebe smatrajo za Vikinge in kot taki izredno uživajo v tekmovanjih vseh vrst. Otočani vsako leto prirejajo več vrst dirk, od kolesarskih pa do avtorelijev, vendar nobena ni tako ekskluzivna in ekstravagantna kot motociklistična dirka imenovana TT – Tunist Trophie. Da se razumemo, dirka poteka po običajnih cestah otoka, ki so sicer namenjene rednemu prometu. Asfaltna podlaga je popolnoma običajna, tudi večkrat zakrpana, vendar brez večjih poškodb. Proga za dirko poteka v dolžini 62,25 km, višinska razlika pa znaša 426 m. Cesta, po kateri teče proga (TT Course), se vije z neštetimi ovinki skozi glavno mesto otoka Douglas do kraja Kirk Michael, ki je oddaljen približno 22 km, in se nadaljuje do mesta Ramsey (še 14,4 km), pri čemer je že prekoračena polovica proge. V Ramseyu se cesta dvigne na goro Snaefell (621 m) kjer doseže proga tudi najvišjo točko na nadmorski višini 426 m, nato pa se skozi slikovita naselja spusti nazaj v Douglas, kjer je štartno-ciljna ravnina s tribuno, imenovana Grandstand. Pri opisu proge je nujno potrebno upoštevati še tipično angleško vreme, otoško podnebje in vse mož-

ne neugodnosti, ki lahko doletijo voznika.

Po tej progi se je leta 1999 prvič zapeljal slovenski motorist Toti v družbi legendarnih imen cestno-hitrostopnih dirk Joeya Dunlopa, Davida Jeffriesa, Moodiea, McGuinnessa, Duffusa in drugih. Mirko Kalšek je doma iz Slovenske Bistrice. Njegov vzdevek poznajo prav vsi športni motoristi pri nas, pa tudi v tujini, saj se uspešno udeležuje mednarodnih dirk. Takrat je tudi prvič slišal za lokalni rek, ki pravi: Enkrat na Manu – vedno na Manu. To se je v bodočnosti tudi, vsaj v njegovem primeru, uresničilo in letos se je s pomočjo sponzorjev uspel TT dirk zopet udeležiti.

Že sami pogoji za prijava niso enostavni, saj mora imeti dirkač, ki se želi udeležiti dirke, mednarodno licenco, organizacijskemu odboru na otoku pa mora poslati tudi seznam uspehov z doseženimi rezultati. Organizacijski odbor pregleda dosežene rezultate in v kolikor jim je dirkač zanimiv, ga povabijo na dirko in mu pošljejo štartno številko. Takšen dirkač za prvo sodelovanje dobi tudi naziv NC (new comer) in milejše pogoje za kvalifikacijo. Za to pa je potrebno prevoziti na treningu progo v času, krajšem od 24 minut! Pa še to ni vse: če to doseže, mora NC prevoziti še 4 kroge, kjer pa

ni več časovno omejen. Svojo prvo vožnjo je Toti zaznamoval s časom 19 min. in 23 sek., s povprečno hitrostjo 193,07 km/h.

Halo! S to povprečno hitrostjo morajo vozijo motoristi po klasični cesti, brez izletnih prostorov, na več mestih vozno površino ograjujejo kamnite ograje, v naseljih pa cesta vodi dobesedno med hišami. Poskušajte si zamisliti, kaj to pomeni v primeru najmanjše napake voznika. Po zatrjevanju poznavalcev teh dirk to preživijo zelo redki, pogostejši so tisti, ki ne dobijo več možnosti za popravnega. Ravno zaradi tega so udeleženci dirk na otoku Man med poznavalci izredno cenjeni kot vozniki in posebne sorte junaki. Tudi dirke same so organizirane v popolnem nasprotju od tistega, kar poznamo na naši mo-

to sceni. Pri nas so udeleženci kakršnih koli moto tekmovanj obsojeni na plačilo štartnine, s katero se pokrivajo stroški organizacije. V primeru zmage se morajo zadovoljiti s pokalom ali v izrednih primerih s kakšnim donatorskim zneskom. Zmagovalec dirke TT v kategoriji F1 (za dirko prirejeni motorji prostornine 1000 ccm) dobi od organizatorja 8 mio. SIT, 3,4 mio. SIT pa tisti, ki prevozi krog najhitreje. Vsak dirkač sicer za start plača 18.000 SIT (1 funt je pribl. 358 SIT), če pa se uspe kvalificirati, dobi za kategorijo F1 in SENIOR po 72.000 SIT, za kategorijo PRODUCTION (serijski motorji) 54.000 SIT, za vsak prevoženi krog pa še po 5.400 SIT, ne glede na kategorijo. Po uspešni kvalifikaciji dobi tekmovalac 320.000 SIT kot povračilo za potne stroške,

če je bila to njegova prva dirka na otoku, pa še dodatnih obsojeni na plačilo štartnine, s katero se pokrivajo stroški organizacije. V primeru zmage se morajo zadovoljiti s pokalom ali v izrednih primerih s kakšnim donatorskim zneskom. Zmagovalec dirke TT v kategoriji F1 (za dirko prirejeni motorji prostornine 1000 ccm) dobi od organizatorja 8 mio. SIT, 3,4 mio. SIT pa tisti, ki prevozi krog najhitreje. Vsak dirkač sicer za start plača 18.000 SIT (1 funt je pribl. 358 SIT), če pa se uspe kvalificirati, dobi za kategorijo F1 in SENIOR po 72.000 SIT, za kategorijo PRODUCTION (serijski motorji) 54.000 SIT, za vsak prevoženi krog pa še po 5.400 SIT, ne glede na kategorijo. Po uspešni kvalifikaciji dobi tekmovalac 320.000 SIT kot povračilo za potne stroške,

obremenitvah trošijo od 16 do 20 l goriva na 100 km. Sicer pa Anglija že itak sodi med zelo drage države, na otoku pa so cene ... »otoške«.

(Man bo »kr naprej«...)

Boris Pratneker

Cestno hitrostne dirke imenujejo v Ameriki tudi »subculture racing«

Honda Fire Blade v Streetfighter stilu

Atraktivna predelava v streetfigter

Tehnični pregled tudi pred treningom

Pogled na Grandstand v pričakovanju štarta na treningu

Čast – ponosnost – predanost Bikerji in ljubitelji težkih motorjev predstavljamo vam motoristični klub ALIEN INTRUDER M. C. SLOVENIJA

ZGODOVINA

Na enem izmed mnogih motorističnih srečanj se mi je porodila ideja, da se prihodnjih motorističnih srečanj na bi udeleževal le kot obiskovalec oz. prijatelj članov drugih motorističnih klubov, ampak s svojim klubom in s svojimi barvami. Vedno bolj mi je postajala všeč ideja, da bi imel svoj klub, katerega bi vodil sam.

Ideja je bila rojena, zdaj je bilo potrebno poiskati osnove, na katerih bi bil klub zgrajen. Najprej je bilo potrebno klubu poiskati ime. In ime se je ponujalo kar samo od sebe – nekaj, kar je obstajalo že pred nami, z nami in bo tudi za nami. Ide-

ja je bila povezana z začetkom novega tisočletja, v katerem bomo verjetno prestopili prag svoje majhnosti in spredvideli svojo zmoto ter končno spoznali naše stvaritelje.

ALIEN (vesoljček) – kaj drugega bi lahko bolj natančno predstavljalo prihodnost? Tudi mi želimo nekako dokazati, da je treba iti naprej, čeprav s starimi vrednotami (ČAST – PONOSNOST – PREDANOST), pa čeprav še zmerom v okolju, kjer živimo kot vsiljivci (INTRUDER). In nekako tako smo dobili ime »ALIEN INTRUDER«. Za barvo pa je tako jasno, da je zelena (mali zeleni). Ko smo ugotovili, da nam to ime ustreza, smo klub tudi uradno registrirali. Kot uradno registriran klub »ALIEN INTRUDER F. B.« smo začeli delovati januarja leta 2000.

Zaradi predstavitve kluba smo že en mesec po ustanovitvi priredili žur, na katerega je, kljub mrazu, prišlo ogromno motoristov iz Slovenije pa tudi iz tujine. Tako se je naš klub tudi uradno predstavil.

Ko smo že po nekaj mesecih zbudili zanimanje tudi v tujini, predvsem v Nemčiji, smo se odločili, da v Nemčiji ustanovimo »chopter«. Zaradi mednarodne označitve kluba smo tudi spremenili oznake kluba iz F. B. (Free Bike) v B. C. (Biker club).

V tem času se je naše članstvo povečalo in zaradi same številčnosti in prehitrega širjenja smo se odločili za ponovno spremembo oznak, iz B. C. v M. C. (Motocycling club), kar je najvišja oznaka, ki jo lahko pridobi motoristični klub. M. C. ne moreš postati samo na lastno

željo, ampak z odobritvijo drugih M. C. klubov, za to pa je potrebno izpolnjevati nekatere pogoje.

Hkrati z ustanovitvijo M.C.-ja smo začeli mrzlično iskati klubske prostore, kar nam je tudi uspelo s pomočjo občine Radenci ter podjetja Radenska.

Kljub vsem oviram in zaprekam, ki smo jih morali premagovati, smo vsako leto uspeli organizirati MOTORISTIČNI VIKEND, ki se je do sedaj že zelo dobro uveljavil – na naš zbor pride veliko motoristov iz cele Slovenije in tudi iz tujine. Najdaljšo pot so naredili motoristi iz Irske, ki so že tradicionalni udeleženci naših motorističnih vikendov.

Veliko preveč ljudi je pomagalo in podpiralo naš klub, da bi se jim lahko poimensko zahvalili, zato se sedaj vsem skupaj še enkrat zahvaljujemo.

**Motoristični klub
Alien Intruder M. C. Slovenija**

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

Obstanek bo uspeh

Ker se v nedeljo pričenja nova sezona v najbolj pomembni postranski stvari na svetu, bomo tokratne strani Populista v večji meri kot običajno posvetili ravno nogometu. Predvsem bosta v precepu koroško-šaleški dvojec Dravograd in Šmartno. Obe ekipi v letošnji sezoni čaka sila težko delo, cilji pa so več ali manj podobni. Zaradi vse prej kot ugodnih finančnih razmer sta ekipi doživeli kar nekaj sprememb, predvsem pa se je spremenila finančna konstrukcija klubov. Slednja seveda na slabše. Tako Dravograd kot Šmartno sta sposobna uvrstitve v sredino lestvice. V to ni dvoma. Prav tako sta sposobna presenetiti ekipe, ki se bodo borile za vrh lestvice. A za končno uvrstitev bo potrebna tudi in predvsem stabilna finančna konstrukcija, ki prinese redno poravnavo obveznosti s tem pa tudi zadovoljne igralce na terenu. Samo takšen igralec pa je tudi »pravi« igralec. Ob koncu bi tako ravno denar znal igrati pomembno vlogo v boju za tako želeno sredino lestvice ali vsaj obstanek med najboljšimi.

Najmlajša ekipa in najmanjši proračun

Dravograd je zapustilo kar nekaj igralcev, ki so v lanski sezoni tvorili jedro ekipe. Tako se bo zagotovo poznal manjko Boruta Tisnikarja, Oskarja Drobnetna in Vladimirja Vuka, ki je ekipo zapustil v zadnjem trenutku. Seveda bodo v ekipi pogrešali tudi Božiča, Vršiča, Rožajca in ostale, a osep je bil glede na zmanjšanje proračuna pričakovan. Dravograd bo tako začel z daleč najmlajšo ekipo in verjetno daleč najmanjšim proračunom v višini 56 milijonov tolarjev. A ekipa je homogena, žejna dokazovanja in zmožna presenečenja. Kljub temu ji je boj za obstanek skoraj usojen. Predsednik kluba Elvo Kerič je glede stanja v ekipi dejal:»Je kar zadovoljiva. Kar se tiče igrskega kadra, nam še manjkata dva igralca, saj moramo zapolniti predvsem luknjo,

trener Dravograda Mihajlo Petrovič

sko Soboto gremo igrati dober nogomet. Mi trdimo, da bo z nami težko in da bomo dali vse od sebe, da Mura do točk ne bo prišla z lahkota ali pa točke tokrat sploh ne bodo ostale na Fazaneriji.« In kakšne so želje in cilji vodstva kluba?»Naše želje so, da ostanemo še naprej v prvi ligi. Ali bo to liga dvanajstih ali desetih niti ne vem, kar je najbolj žalostno. Naš cilj je obstanek, v kolikor pa bo v drugem delu prvenstva liga za obstanek in liga za prvaka, pa upam, da se bomo uspeli uvrstiti v

ligo za prvaka. Naše ambicije sicer ne segajo tako visoka, tako da bi bilo to za nas enkratni uspeh,« je zaključil Kerič, ki je še dodal, da ima trener Mihajlo Petrovič tudi v primeru slabšega začetka v klubu vso podporo.

Ostali tisti, ki jih lahko plačujemo

Čeprav je tudi v Šmartnem prišlo do sprememb v igralskem kadru, je za nekatere presenetljivo sledila predvsem sprememba na trenerskem stolčku. V lanski sezoni uspešnega Boruta Jarca – vzrok zamenjave naj bi bil finančne narave – je zamenjal Toni Tomažič. Slednjemu izkušenj ne manjka, med drugim pa je že sedel na klopi Korotana, Dravograda in tudi Šmartna. Prav tako se lahko pohvali s pokalno lovoriko, ki jo je osvojil z Gorico. »Okoli združevanje je bilo že veliko govora. Vendar do tega ni prišlo in vemo, da so finance velik problem. Zato si

direktor Šmartna Anton Grobelšek in trener Šmartna Toni Tomažič

na žalost ne moremo privoščiti profesionalnega trenerja, saj je to povezano z velikimi stroški. Zmanjšal smo igralski kader in ostali so igralci, ki jih lahko plačujemo. Enako je bilo pri trenerju. Finančna situacija nas je pripeljala do tega, da smo to preprosto morali narediti,» je zamenjavo komentiral direktor Šmartna Anton Grobelšek. Šmartno je v zadnji sezoni osvojili presenetljivo visoko četrto mesto. Čeprav od tiste ekipe ni ostalo veliko, so cilji visoki. Vprašanje pa je, ali je tudi realno pričakovati ponovitev lanskega uspeha.«Želimo si, da bi igrali čimbolje. Želje so, da ponovimo lanski uspeh, realno pa bo zelo težko. Kljub temu bomo zopet z velikimi apetiti štartali v novo sezono.«V prvem krogu odhajajo varovanci trenerja Tomažiča, in zagotovo tudi zvesti navijači Šmarski Martini, v Ajdovščino, kjer jih čaka težka začetna preizkušnja proti Primorju. Ekipi, ki jo mnogi omenjajo kot možno presenečenje letošnje sezone.»Primorje sem si ogledam na eni izmed pripravljalnih tekem in lahko rečem, da gre za zelo dobro ekipo. Na vseh mestih imajo izkušene igralce, ki zanjo igrati. Tekma bo zelo težka, želim pa si, da ne bi izgubili,« je za konec dejal Grobelšek. Šmartno je vsekakor sposobno dobre uvrstitve in tudi kakšne lepe zmage. V kolikor bo Tomažiču uspelo še pravočasno sestaviti igralski mozaik, je mesto v sredini lestvice realno dosegljivo. Kljub vsemu pa jih, tako kot Dravograd, čaka težko delo in verjetno tudi boj za obstanek.

Tekst in slike: B.T.

Trener Rudarja Drago Kostanjšek

Cilj je vrnitev v prvo ligo

V četrtek je Rudar iz Velenja odigral prijateljsko tekmo z Dravogradom. Tekma se je končala z neodločenim izidom (1:1), bivši in nekako nesojeni prvoligaš pa se je predstavil v dobri luči. Ekipa še zdaleč ni sestavljena. Kot je dejal novi strateg Rudarja Drago Kostanjšek, predstavlja igralcem igranje v prvi ligi še vedno veliko večji izziv. Gospod Kostanjšek, glede na to, da je do začetka prvenstva v drugi ligi še čas, ste verjetno z igro svojih varovancev na tekmi proti prvoligaški ekipi Dravograda zadovoljni? »Vsekakor sem bolj zadovoljen kot kolega na klopi Dravograda. Rezultat je za nas ugoden in tudi igra v prvem polčasu ni bila slaba.

Bili smo enakovreden tekmelec in sam sem vsekakor zadovoljen. Do začetka prvenstva imamo še veliko več časa in še nekako sestavljamo ekipo, ki bo igrala. Torej tiste igralce, ki bodo tvorili šestnajsterico.« S pripravi ste pričeli pred kratkim. Kakšni so načrti priprave? »Najvažnejše je, da najdemo ekipo. Potrebno je vedeti, da je prišlo do spremembe in nekateri igralci še vedno iščejo svoj prostor v prvi ligi. To bo trajalo še kakšen teden, od takrat naprej pa menim, da se bodo začele resnejše priprave.« Rudar je tudi mogoče nesojeni prvoligaš. Združitev z Ero Šmartnim je bila že povsem jasna, nato je sledil »ne«

s strani Nogometne zveze in Združenja. Menite, da je bila to pravilna odločitev? »Mislim, da je to napaka. Kje je napaka, ali pri Zvezi, Združenju ali pri klubih, niti ni več pomembno. Osebnostno menim, da bi Nogometna zveza morala narediti vse, da bi ekipa zaživela, da bi se tu igral kvaliteten nogomet. S to potezo je naredila samo slabo. Dva kluba, ki bosta povprečna, namesto enega odličnega kluba – to je vsekakor slabo za nogomet v Sloveniji.« Veliko je bilo namigovanj, da sta oba kluba na pogovore o združitvi odšla s figo v žepu. »Ne, to ni res. Mislim, da bi, če bi bila pripravljenost na strani Zveze in Združenja,

združitev uspela. O pogojih združevanja sta se pogovarjala oba najvišja moža tako v Velenju, kot tudi Šmartnem. Tu ni šlo za fige v žepu, ampak nespretnost enih ali drugih.« Čeprav ekipa še ni povsem sestavljena, so cilji verjetno že na dlani in povezani z vrnitvijo v družbo najboljših. »Zagotovo je cilj vrnitev v prvo ligo. Ne glede na to, kaj vse se dogaja in se bo zgodilo. Ali bomo to uspeli, je druga stvar. Naredili bomo vse, kar se da, da bomo v naslednji sezoni v Velenju ponovno gledali prvoligaški nogomet.«

B. T.

Vse v dobro nogometa

V nedeljo se po dokaj kratkem odmoru ponovno začnajo boji na prvoligaški nogometni sceni. Si. Mobil liga, ki se je že v lanski sezoni končala na sporen in za mnoge neregularen način, se tudi letos ni mogla znebiti pri diha neresnosti, spornosti pri čemer spreminjanje pravil sredin sezone ni nič čudnega. S slednjim se zagotovo ne bi strinjali odgovorni ljudje slovenskega nogometa, ki še vedno sanjajo, da vodijo urejeno in regularno ligo. Pa čeprav še dober teden pred začetkom prvega kroga ni bilo jasno, ali bo liga štela dvanajst ali enajst klubov. V zadnjem trenutku se je srečno končalo za Ljubljano, ki je tako le postala dvanajsti klub. Zanimivo je, da Ljubljana še pred slabim mesecem z velikimi dolgovi ni vedela, ali bo sploh začela v peti ligi. Pri tem je svojo vlogo odigralo tudi velikodušno Združenje prvoligašev, ki je rok za oddajo potrebne dokumentacije v primeru Ljubljane venomer predstavljalo in se večkrat pogovarjalo o izpolnitvi ali neizpolnitvi potrebnih garancij. Za regularnost v pravem pomenu besede je bilo prepozno že v lanski sezoni, saj je ravno Ljubljana ekipa, ki poleg Korotana sploh ni odigrala ene tekme. Da o dolgovih sploh ne govorim. Zanimivo je, da je Korotan dobil za svoj dolg kazni sedmih točk, Ljubljana pa za več kot enkrat večji dolg v danem trenutku samo simboličen odvzem točk. S tem ne opravičujem Korotana, ki si je za izključitev v prvi vrsti kriv sam. Vprašanje pa je, zakaj tako preprosta odločitev o izključitvi, ko je šlo za koroški klub in takšno odlaganje in zatiskanje oči pri klubu iz prestolnice? Mogoče je na nek način največ izgubil velenjski Rudar, ki je imel, kljub velikim težavam, v svojem delovanju še vedno več regularnosti kot Ljubljana. Nazadnje so preprečili še združitev klubov in namesto enega dobrega, dobili dva povprečna kluba. Vse v dobro nogometa. Tudi prevzem in ustanovitev podjetja v primeru Olimpije. Je prestolnica res tako močna in nedotakljiva ali pa je »šaleško-koroški« konec res tako nespreten, nemočen in nepomemben. Ali pa je združenje, ki so ga ustanovili klubi (!) v veliki meri odvisno od »velikih« klubov in jim za »majhne« niti ni mar. Na koncu so pred začetkom sezone 2003/2004 vsemogočni in iz leta v leto isti ljudje pač odločili, tako kot so. Navijači pa lahko samo upajo, da bodo še pred koncem prvenstva izvedeli, ali bodo klubi po prvem delu odigrali končnico, ali bosta izpadla dva, ali več klubov, ali bo prvenstvo sploh končano z dvanajstimi ekipami ...Žal je podoba lige, ki naj bi se iz leta v leto izboljševala, prej klavrna, kot dobra. Mogoče pa bo dober vsaj nogomet.

Bogdan Tušek.

TERMOIZOLACIJE
Jani KAVTIČNIK, s.p.

Marihorska c. 84
2370 Dravograd

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

22. Gozdni tek v Mislinji

Tek so posvetili spominu na slikarja Jožeta Tisnikarja – Spominsko darilo Heleni Žigon iz Ljubljane – Letos drugič najboljša zakonca Živko – Iz Mislinje na svetovno prvenstvo v Portoriko

Mislinja, Velenje – Smučarski klub SMUK Mislinja je v sodelovanju s tekaško sekcijo MTS Gorenje minulo nedeljo, 22. junija, pripravil že 22. Gozdni tek, ki so ga letos namenili spominu na slikarja Jožeta Tisnikarja. Tradicionalnega teka po Mislinjskem jarku se je znova udeležilo več kot sto tekačev iz vseh koncev Slovenije. Razveseljiva je bila udeležba otrok, največ pa je bilo seveda tekačev, ki tekmujejo v privlačnem tekaškem pokalnem tekmovanju treh dolin.

Organizatorji so letos pred rojstno hiša znanega slovenjegraškega slikarja, mimo kate-re poteka proga mislinjskega teka, postavili cvetje. Kar 18 let zapored je slikar namenjal po eno sliko najboljšemu tekaču, najboljši tekačici pa je sliko podarila domača slikarka Stanislava Lušnic Arsovska. Lani so po enoletnem premoru tek znova priredili in kot kaže, se bo tradicija

vendarle nadaljevala. K temu je veliko pripomogla tudi lepa gesta slikarke Arsovske, ki je letos že drugič poklonila po dve sliki, vse štiri pa krasijo stanovanje zakoncev Živko iz Celja.

Anica in Romeo Živko sta se veselila lepe nagrade, vendar se je bilo treba letos izredno potruditi. Konkurenca je vse večja in predvsem pri članicah je razlika vse manjša. Prireditve so podprli še številni domači darovalci, tako da je bilo daril dovolj za vse udeležence. Omeniti velja še to, da sta na tek prišli tudi veteranki Kazimira Lužnik iz Slovenj Gradca in Slavica Poznič iz Velenja, ki bosta ob koncu tedna že tekmovali na svetovnem veteranskem atletskem prvenstvu v Portoriku.

Vrhunec prireditve pa je bila seveda podelitev glavnih daril in izročitev posebnega priznanja tega spominskega teka. Kristalno vazo so organizatorji izročili najstarejši tekačici Heleni Žigon iz Ljubljane. Bila je deležna velikega odobravanja vseh tekačev in gostov, med katerimi sta bila poleg umetnice Arsovske še mislinjski župan Viktor Robnik in sekretar uprave Gore-

Udeleženci so bili z izvedbo 22. Gozdnega teka v Mislinjskem jarku nadvse zadovoljni.

nja dr. Emil Rojc. Helena Žigon je z vztrajnostnim tekom premagala raka, se pred leti s skupino MTS Gorenja udeležila maratonskega teka v New Yorku in se kljub letom še vedno rada udeležuje tekmovanj po Sloveniji. Darilo je prišlo zares v prave roke!

Poglejmo še, kdo so bili zmagovalci v dvajsetih kategorijah!

Otroški teki: Matej Krenker iz Mislinje, Maruša Berlot iz Velenja, Simon Navodnik iz Celja, Tanja Zupanc iz Mislinje, Tadej Skitek iz Prevalj in Urška Lenart iz Slovenj Gradca, Peter Navodnik iz Celja, Jerneja Smonkar iz Misli-

nje, Borut Košutnik iz Črne na Koroškem, Jerneja Štinek iz Mislinje.

Tek na 10 km: mladinci: Matej Oder iz Mislinje; člani: Jože Mori iz Mute; ml. veterani: Romeo Živko iz Celja; st. veterani: Rajko Zupančič iz Maribora; super veterani: Milan Ivanetič iz Metlike; članice: Darja Kokalj iz Lukovice; ml. veteranke: Anica Živko iz Celja; super veteranke: Lojzka Bratuša iz Maribora.

Tekst in fotografija: Hinko Jerčič

Srebotnikova klonila v finalu Palerma

Velenjčanki Katarini Srebotnik ni uspelo osvojiti svojega tretjega turnirja serije WTA v karieri. V Palermu, nagradni sklad je bil 110.000 dolarjev, je četrto nosilko v finalu s 6:3 in 6:4 premagala deveta nosilka Dinara Safina. 17-letna Rusinja, sicer mlajša sestra Marata Safina, je tako po lanski zmagi v Sopotu osvojila svoj drugi turnir na WTA turneji. Srebotnikova ostaja z dvema osvojenima turnirjema v Acapulcu leta 2002 in Estorilu leta 1999. Konec tedna bo Katarina Srebotnik v Portorožu branila barve Slovenije v četrtfinalu pokala Federacij. Nasprotnik naše izbrane vrste bo Rusija, za katero pa Safina ne bo zaigrala.

b.t.

Zelenilo za nizki tlak

Kabinet za zdravstveno vzgojo Zdravstvenega doma Radlje je v okviru tečaja Znižajmo visok krvni tlak, naredimo kaj, da bo nižji, tudi letos organiziral pohod udeležencev tečaja po gozdni učni poti Stari grad nad Radljami. Letošnji pohod je bil že drugi pa vrsti in glede na to, da je udeležba vsako leto večja, bo postal tudi tradicionalni.

Vodja tečaja Slavica Urnaut je bila presenečena nad veliko udeležbo pohoda ter zadovoljna, da učne ure tečaja prinašajo dobre rezultate. Poleg tečajnikov so se pohoda udeležili tudi strokovni sodelavci, in sicer psihologinja Darja Nabernik, zdravnica Ivica Podrzavnik in medicinska sestra Slavka Kosi. Tudi za dobro razpoloženje je bilo poskrbljeno: na citre je zaigrala Saša Podrzavnik, Planinski pevski zbor Bricnik iz Mute je zapel nekaj pesmi, harmonike pa so raztegnili Branko Gregl, Štefan Smolar in Marija Vinšek.

Lidija Verdnik
Foto: Malčka Kvasnik

36. Mednarodne otroške igre

V sosednji Avstriji, natančneje v Gradcu so potekale 36. mednarodne otroške igre, katerih so se udeležili tudi mladi športniki Velenja, Slovenj Gradca in Raven na Koroškem.

Tradicionalne igre, ki imajo bogato tradicijo, združujejo športnike vsega sveta in tudi tokrat so se v Gradcu združili mladi športniki iz 23. držav vseh celin. Igre so namenjene predvsem druženju svetovnih mest in med 47. svetovnimi mesti se je znašlo tudi šest slovenskih mest, med njimi Velenje, Slovenj Gradec in Ravne na Koroškem.

1580 športnikov je tekmovalo v sedmih športih ali disciplinah: atletiki, nogometu, tenisu, gimnastici, odbojki in rokometu na mivki ter orientacijskem pohodu. Veliko znanja in talenta so pokazali tudi športniki iz naših krajev, najboljši rezultat pa je dosegla teniška igralka Diana Nakič, ki je osvojila močan teniški turnir.

Uroš Potočnik in Žiga Vrtačič iz Velenja sta se uspela uvrstiti v četrtfinale, medtem ko je Maja Nikolič obstala v osmini finala.

Velenjčanka Romana Tesovnik je v teku na 800m osvojila odlično 4. mesto. Ženska štafeta 4 x 100m je zmagala v B-finalu, Matej Zupanc pa je prav tako v B-finalu v teku na 1500m zasedel 2. mesto.

Udeleženci 36.mednarodnih otroških iger GRAZ 2003:

VELENJE:

ATLETIKA – Tomaž Kok (100m, daljina); Rok Rudolf (100m); Matic Ogrizek (100m, daljina); Matej Zupanc (1500m); Romana Tesovnik (800m); Nada Simončič (800m); Živa Koželnik (100m, 4x100m); Tanja Strniša (daljina, 4x100m); Sabina Šumnik (100m, 4x100m); Jerneja Štinek (100m, 4x100m); Miha Pohar – vodja in trener atletske ekipe.

TENIS – Diana Nakič, Maja Nikolič, Žiga Vrtačič, Uroš Potočnik,

Matjaž Grosman – vodja in trener

Matjaž Černovšek – organizator in vodja ekipe Velenje.

SLOVENJ GRADEC:

ATLETIKA – Aleksandra Mitnjek, Doroteja Perše, Tomaž Podvratnik, Tine Lenart,

Vid Črešnik, Gašper Cesar, Dejan Panter, Nina Uršič, Žiga Zorman, Kaja Deberšek, Karmen Klančnik; Robert Brezovnik – vodja in trener

TENIS – Boštjan Štuhec, Jan Juvan, Ana Epšek, Hana Košan, Goran Jelen – vodja in trener

SLOVENIJA OPEN (do 18 let)

Na igriščih Šaleškega teniškega kluba Velenje je pretekli teden potekalo odprto prvenstvo Slovenije za dekleta in fante do 18 let. Turnirja se je udeležilo 42 fantov in 20 deklet. V moški konkurenci je slavil domačin Rok Bizjak, ki je v finalu premagal člana ŽTK Maribor, Saša Bende, s 6:4 in 7:6. Med dekleti je najboljšo igro prikazala Maja Senica iz Maribora, ki je bila v finalu boljša od Ljubljančanke Dijane Barukčič.

Tekmovanje je bilo dobro organizirano, po besedah direktorja turnirja Matjaža Grosmana pa je bila tudi udeležba zelo solidna. "Nekoliko težav smo imeli samo zaradi prenove garderob, ki bodo po mnogih letih dobile novo, lepšo podobo, a tudi to ni skazilo dobrega in zanimivega turnirja!"

Daniel Česko

radio

103,2 & 107,8 MHz

@

alfa

vsak dan 36 ur

Zaščitimo dom pred nepovabljenimi gosti

Poletje je čas dopustov, ko si oddahnemo od skrbi in zamenjamo okolje. Preden odidem na oddih, imamo v glavi cel kup stvari in ponavadi pozabimo, da zapuščamo dom za kar nekaj časa. Pri tem niti ne pomislimo, da bi si nekdo utegnil prilastiti del našega premoženja. Toda ravno poletje je pravi letni čas za tiste, ki si radi denar služijo na lahek način. Zato preden se odpravite na počitnice, poskušajte upoštevati nekaj pravil, ki lahko preprečijo obisk nepovabljenih gostov.

Vlomilci se največkrat prikradejo kar skozi glavna vrata našega doma. Pri tem zlomijo cilindrične vložke ključavnic, kar navadno ne predstavlja prevelikih težav, saj je večina ključavnic pomanjkljivo vgrajenih. Dolgoprstneži si pri tem pomagajo z raznimi vzvodi ali izvijači, kar je pri pomanjkljivi opremi povsem zadostno orodje. Običajna vrata pa so pogosto tudi prešibka, da bi zdržala silo, s katero se vlomilci zale-tijo v vrata. Priljubljen način vloma je tudi razbitje stekle-ne površine.

Kako se učinkovito zaščititi pred vlomilci?

Pri tem so nam lahko v veliko pomoč dobri sosede ali znanci, vendar pa od njih ne moremo zahtevati in pričakovati, da bodo 24 ur dnevno pazili in varovali naš dom. Kar lahko storimo je, da jih pred odhodom na dopust o tem obvestimo in poprosimo, da nam iz poštnega nabiralnika redno pobirajo pošto. Poln nabiralnik namreč daje vtis, da smo že nekaj časa odsotni in da nikogar ni doma. Vtis prisotnosti bi lahko ustvarili tudi s tem, da bi se sosede ali znanci občasno sprehodili po našem stanovanju, ga prezračili, prižgali kakšno luč in jo kasneje tudi ugasnili. S tem bi našemu domu vdihnili nekaj življenja. V primeru, da nimamo znan-cev ali sosedov, ki bi jim lahko zaupali, si v bližnji trgo-vini lahko kupimo stikalo, ki ga časovno programira-mo. Nanj navežemo svetilko ali radio in ta se bo ob žele-nem času samodejno vklju-čil in nato izključil. S tem

lahko vlomilce zavedemo, da se v našem stanovanju nekaj dogaja in s tem mor-da odženemo nepridiprave. Seveda pa sosede ne morejo popravljati naših napak. Če smo že pred dopustom več-ini razkrili, kdaj gremo na dopust in koliko časa bomo odsotni, potem obstaja veli-ka verjetnost, da je to prišlo na ušesa tudi nekomu tretje-mu, ki bo nad našo zgovor-nostjo izredno navdušen in jo bo tudi z veseljem izkori-stil. Večina vlomov namreč ni naključnih, temveč so skrbno načrtovani. Vlomilci največ-krat spremljajo dogajanje okoli našega doma in verjetno opazujejo ritem našega življe-nja. Delo jim lahko olajšamo tudi tako, da pustimo obve-stilo o odsotnosti na tajnici ali pa kar na vratih. Raje ne izzivajmo vlomilcev z obve-stili, da smo na dopustu, saj to še prehitro ugotovijo sami. Pred odhodom na dopust ne puščajmo ključev na "skriv-nih" mestih, ker ključa pod predpražnikom ali pa v ko-ritu za rože res ni težko najti. Pametno je pospravi-ti vsa orodja, ki bi vlomil-cu pri njegovem delu lahko prišla prav. To pomeni, da z dvorišča pospravimo raz-ne lestve, stole in zabojni-ke za smeti, ki bi omogoči-li plezanje do našega doma. Predvsem pa je priporoč-ljivo, da doma ne puščamo pomembnih dokumentov, denarja, plačilnih kartic in nakita doma. V času naše odsotnosti jih lahko spravi-mo v bančni sef, ki ga naj-amemo za določeno obdo-bje. Vrednejše predmete, slike, nakit in ostale pred-mete predhodno fotografira-mo, da policisti lažje poišče-jo ukradene predmete. Poglavit-na stvar pri vsem tem pa je, da pred odhodom preverimo, če so vsa vrata in okna zapr-ta in zaklenjena. Tudi tista na strehi ali balkonu, poza-bit pa ne smemo niti na od-prtine v kleti.

Pred vlomi se lahko zaščitimo tudi na dražji način in sicer tako, da investiramo v varovalne naprave.

Hišo lahko vsaj malo za-varujemo s postavitvijo ref-

lektorja z vgrajenim infrar-dečim senzorjem, ki zazna gibanje. Tako se vsakokrat, ko nekdo prestopi mejo do-meta takšnega senzorja, pri-žge močna luč. Tisti, ki ho-di okrog našega doma, je tako dobro osvetljen in ne more vedeti, ali ga kdo pri tem opazuje ali ne. Zato se vlomilci osvetljenih dvorišč največkrat izogibajo. Druge možnosti za varovanje doma so tudi dober cilindrični vlo-žek na vratih, vgradnja mas-ivnih ali protivlomnih vrati in mehanska zaščita oken s kovinskimi rešetkami ali ro-loji. Seveda pa se pri tem ne smemo počutiti kot v kakš-nem zaporu, prav tako pa v primeru požara ne moremo skozi okno z rešetkami. Na okna lahko nalepimo prosoj-no protivlomno folijo, ki pre-preči, da bi se steklo razbilo. Veliko lažje je zaščititi stano-vanje v bloku ali stolpnici. Če živimo v stanovanju, ki je v višjem nadstropju, potem so protivlomna vrata že povsem zadosti za zaščito našega do-ma. Vrata so skorajda nezlo-mljiva, ključavnice na vratih pa so podobne tistim na tre-zorjih. Predvsem se moramo držati skupnih pravil, da prek domofona odpiramo vrata sa-mo osebam, ki jih poznamo. Tako bomo vlomilcu prepre-čili vstop v naš skupni dom. Odločite se lahko tudi za te-meljitejšo varovanje. Alarmni sistemi so sicer dragi, toda va-rujejo naš bivalni prostor pre-ko celega dneva. S pomočjo alarmnega sistema se v cen-tralo prenese sporočilo, da je nekaj narobe. Na kraj dogaja-nja pride intervencijska eki-pa, ki pregleda objekt in situ-aciji primerno posreduje.

Kaj storiti, če pride do vloma?

V tem primeru je najbolje, da ostanemo mirni in ohrani-mo trezno glavo. Poznamo dve vrsti vlomilcev, in sicer amaterje, pri katerih hitro opazimo sledi njihovega na-silnega vloma v naš dom, in profesionalne vlomilce, kate-rih vloma ni moč zaznati na prvi pogled. Če opazimo sledi vloma, moramo biti zelo pre-vidni, saj je vlomilec morda še na delu. Takrat je najbo-lje, da v stanovanje ne vsto-

pamo, ker je za nas to lahko prenevarno. Prav tako storil-ca ne poskušajmo ustavljati in preprečiti njegove ukane, če smo ga zalotili pri de-ja-nju. Raje pokličimo polici-jo, saj obstaja verjetnost, da je storilec oborožen in nas utegne poškodovati. Delo raje prepustimo strokovnja-kom, sami pa se ničesar ne dotikajmo, saj s tem izbriše-mo sledi, ki vodijo do storil-ca kaznivega dejanja. Sami lahko največ storimo s tem, da si poskušamo zapomni-ti čim več osebnih podatkov o storilcu, saj lahko s tem po-magamo policiji pri njihovem iskanju. Pomemben je osebni opis vlomilca ter znamka in registrska številka avtomobi-la, s katerim se je odpeljal.

O vlomu takoj obvestimo najbližjo policijsko postajo, na telefonsko številko 113. Pri tem jim ne posredujmo nepomembnih podatkov. Policiste najprej zanimajo po-membne informacije, kot so: kdo smo, od kod kličemo, za-kaj kličemo in ali je vlomilec še v objektu. Od tu naprej je skrb za vlomilce v rokah va-ruhov reda.

Vlomi so pri nas zelo po-gosti, nepridipravi pa se naj-večkrat odločijo za hiše, ki so nezavarovane in kjer je tveganje, da bodo pri svojem početju zasačeni, majhno. Največkrat se domov z me-hansko zaščito vhodov ter hiš z alarmnimi in drugimi

zaščitnimi sistemi, izogne-jo. Pogosto pa gredo tja, kjer ni nikakršnega varovanja, saj tam najmanj tvegajo.

Preden se odpravimo na dopust ali pa zapustimo svo-je stanovanje za dalj časa, dobro pomislimo ali smo po-skrbeli, da bo naš dom zava-rovan pred radovednimi go-

sti. Tako se bomo z dopusta lahko mirno vrnili domov, nabrano energijo pa porabili za kaj drugega.

Irena Čerin
vir: www.siol.net

REHA
prodaja medicinskih pripomočkov in zdravil
Šaleška 2d, Velenje, Tel.:/Fax: 03 898 56 40

**VELIKA IZBIRA IZDELKOV
PRIZNANIH BLAGOVNIH ZNAMK:**

BÜBCHEN otroška negovalna kozmetika
SANOSAN otroška kozmetika
BIONSEN izvlečki japonskih termalnih vrelec
L'ANGELICA na osnovi zelišč
ELIKSIR kozmetična kolekcija
BERGASOL odlična zaščita pred soncem
Dr. STEINBERGER naravni sadni in zelenjavni sokovi
GEOMAR priznan anticelulitni program
ILRIDO zaščita pred soncem za alergike
FRUIT OF THE EARTH aloe vera, E vitamin, kakavovo maslo
AHAVA na osnovo izvlečkov blata Rdečega morja - HIPOALERGENSKO

*Da se zdravje drži,
prodajalna REHA skrbi!*

HOROSKOP

OVEN
»Tudi za vas prihajajo prijetni dnevi!«
Prijazen bo zlasti konec tedna, ko se bo Luna nahajala v vašem znamenju. Z lepimi pogledi, dobro besedo ali s prijetnimi dotiki boste omehčali še tako trdovratnega partnerja. Vračilo sledi; deležni boste vsega kar si že dolgo želite... Kdor čaka dočaka! »Sledi ljubezensko obarvan konec tedna!«

DVOJČKA
Napočil je čas sprememb! Poletni čas morate izkoristiti, saj vas bo že ta teden presenetila novica, ki bo v vaše življenje prinesla drugačne poglede na svet okoli vas. Bodite aktivni in ves čas pripravljeni. Partner si vas srčno želi, zato izkažite svojo ljubezen na pravičen način. Vaša dobra stran bodo v prihodnjih dneh finance, kjer pomanjkanja ne bo čutiti. Tudi vaše počutje bo v prihodnjih dneh zelo dobro

LEV
»Prišel je čas spoznavanja resnice!«
Ob prijatelju vam bo postalo jasno, da tako živeti ne morete, naprej. Do sedaj ste pobegnili v samoto, kadar vam ni šlo vse tako, kot bi si želeli. Končno je prišel čas, da si poveste, kaj bi radi. Merkur, »bog komunikacije in trgovine«, se je premaknil v vaše znamenje. Izkoristite njegovo energijo! Delo vam bo šlo lažje od rok, lotite se novih projektov. »Vprašajte svoje domače, kaj pričakujejo od vas!«

TEHNICA
»Ves čas ste v pogonu za ljubeznijo!«
Pot do cilja je še dolga, zato varčujte z energijo. V vas »vrek« silno čutenje in želja po ljubljeno-sti. Zaupajte partnerju in nikar ne spletkarite. Imate bujno domišljijo in veljate za ene od najbolj romantičnih znamenj. Vaša dobra intuicija vam govori, da je pravo tisto, kar čutite globoko v srcu. Bodite iskreni, povejte in pokažite, to kar čutite. Pazite na vaša stopala! Pa tudi glavoboli in alergije bodo v teh dneh, bolj pogosti.

STRELEC
»Potrebujete spodbude za svojo pot !« Čim bolj pozitivno razmišljajte in ne sanjarite v prazno. Umikate se delu, kar prinaša še več nezadovoljstva. Nemirni boste te dni, kar bo slabo vplivalo na vaše zdravje. Konec tedna, ko se bo Luna pomaknila v vaše sorodno znamenje Ovna, bi se lahko vaša situacija počasi umirila, postajali boste bolj strpni in veselje se bo vrnilo. Spet se boste lahko sproščeno pogovarjali in ponovno boste deležni spodbud.

VODNAR
»Dne v tem tednu bodo za vas prijetni!« Prejemali boste pohvale, priznanja in nagrade. Delo vam bo šlo krepko od rok. Pa tudi na ljubezenskem področju ne bo težav, saj znate biti romantik če želite!«Vaše misli so vedno nekoliko naprej od resničnega dogajanja. Bodite tukaj in sedaj! Zdaj je čas, da poskrbite za svoje telo in duha. Luna, ki vam bo prinašala sprostitvev, bo v vašem znamenju, v začetku tedna. Druga polovica tedna pa bo malce bolj napeta. Priporočam pazljivost!

BIK
»Pred vami je zelo ugoden čas!« Lunin ščip v zemeljskem Kozorogu, vam prinaša lepe, brezskrbne dneve, ki jih popolnoma izkoristite. Morda odpotujete na počitnice, se nekje na gozdni jasi zleknete v hladno senčico ali si kar doma privoščite lenarjenje. Vse to, vam je te dni na razpolago. Torej pred vami so dnevi nabiranja moči. Proti koncu tedna pa le pogledjte v denarnico.
»Pazite se pretirane potratnosti!«

RAK
»Stran z navideznim oklepom!« Ljudje okoli vas, prav zaradi oklepa, čutijo vašo hladnost in zadržanost. Zavedajte se, da brez prijateljev ne gre. V vas manjka odločnosti. Prijetnim in odkritim pogovorom se raje izognete, kot pa da poveste, kako sami se počutite in kaj si v resnici želite. Drugače pa vam te dni energije ne primanjkuje, zato ste zelo ustvarjalni. Izkoristite ugoden čas, ki je pred vami!«

DEVICA
»Spoznali boste kdo vam je resnično naklonjen!« Lunin ščip v Kozorogu vam bo pomagal odpreti oči. Vaši odnosi do partnerja se bodo poglobili in oplemenitili. Pred vami so lepi dnevi za ljubezen. Za poglobljena čustva bo poskrbel Mars v ribah. Partner vam bo vračal naklonjenost in ljubezen. Prišel je čas spoznanja, da se postavite v kožo drugega in si stvari ogledate z drugega zornega kota.
»Čas je, da se spoznate svoje napake in si začnete zaupati!«

ŠKORPIJON
»Delovni elan narašča!« Merkur v Levu vam pomaga, da se boste dela lotili z veliko vnemo. Poslovne zadeve se bodo postopoma uredile in posel bo stekel. Energije za delo bo v zraku bo vedno več. Dnevi v tem tednu so primerni tudi za potovanja in ljubezen, saj se »temperamentni« Mars nahaja v sorodnem znamenju Rib. Morda, te dni utegnete doživite kaj nežnega in ljubečega. Vidni so premiki na vseh področjih. »Pred vami so akcije!«

KOZOROG
»To je pravi čas za vas!« Luna, ki je te dni tvorila ščip v vašem znamenju bo vaš zaščitniki. Te dni boste veliko ustvarjali in tudi na ljubezenskem področju lahko pričakujete presenečenje. Lahko doživite nepozabne večere in morda srečate ljubezen svojih sanj. Ni se vam treba vznemirjati in svoje čustvene odzive pametno uporabite. Energije za ljubezen vam ne bo primanjkovalo. »Prijeten teden za ljubezen v dvoje !«

RIBI
»Vzemite zadevo v svoje roke!« Če boste sami odločali, lahko posel odlično speljete, seveda z dobičkom. Sedaj je pravi čas za plemenite-nje odnosov in sklepanje novih poznanstev. Planet Mars je na vaši strani, saj se nahaja v vašem znamenju. Radodaren je z energijo in vas nenehno izziva z akcijo. Prijeten teden je pred vami. Nikakor se ne boste dolgočasili, saj je pred vami čas za delo in tudi ljubezen. »Morda obnovite staro ljubezen!«

Zapisala:
Astrologinja »ŠPELA«

NAPOVEDNIK PLANINSKIH AKTIVNOSTI (od 16. do 22. julija 2003)

Kdaj	Kam	Kdo	Kontakt	
19.7.2003	Jalovec	PD Dravograd	Jaka Kotnik	041/332-884
19.7.2003	Monte Kristalo – Italija	PD Mislinja	Danilo Kete	02/ 884-27-30
19.7.2003	Monte Kristalo – Italija	PD Prevalje	Tončka Mravljak	02/ 823-33-05
19.7.2003	Vogel – Komna (2 dni)	PD Ravne na Koroškem	Sonja Mihev	02/822-22-32
19.7.2003	Rosengarten – Dolomiti Italija (2 dni)	PD Slovenj Gradec	Ivan Hartman	031/609-831
19.7.2003	Gross Venediger (Avstrija)	PD Vuzenica	Bogo Mrakič	02/ 876-41-86
20.7.2003	Varno v gore: Peca po treh različnih poteh	PD Velenje, Šoštanj in Vinska Gora	Pisarna PD Velenje	03/587 11 34
20.7.2003	Tabor (4 dni)	PD Vuzenica	Bricman Branko	02/ 876-44-80
21.7.2003	Tabor mladih planincev (7 dni)	PD Dravograd	mladinski odsek	
Podatke zbirata: Ivan Cigale in Bojan Rotovnik				

Oooooo, POPULIST! Prva berem! (N.B.)

105,2 FM
radio
Laser
SLOVENJ GRADEC

FORI d.o.o.
Prešernova cesta 1a,
Velenje

razpisuje prosto delovno mesto
VODJA
FINANČNO-RAČUNOVODSKE
SLUŽBE

S končano VII. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri, za nedoločen čas s šest mesečnim poskusnim delom, delovne izkušnje na področju dela s financami in poznavanja računovodskih del.

- KAKŠEN KARAKTER STE?
- STE AMBICIOZNI, ZANESLJIVI, POŠTENI?
- STE PRIPRAVLJENI NA TIMSKO DELO?!

POTEM STE RAVNO PRAVŠNJI!

Pisne prijave sprejema kadrovska služba FORI d.o.o. Prešernova cesta 1a, Velenje, v 8 dneh po objavi.

FESTIVAL TE MIKKA 2003

Letos se je »premikalo« preko 3000 obiskovalcev iz cele Slovenije!

11. in 12. julija je Mladinski center Murska Sobota na letališču aerokluba Murska Sobota že drugič zapovrstjo organiziral, zdaj že tradicionalni glasbeni festival »TE MIKKA 2003?«. Program je bil tudi letos zelo pester in raznovrsten. Hkrati je treba povedati, da so tovrstni, oziroma »bolj divji« koncertni festivali pri nas, prava redkost. Tudi letos je bilo možno prosti čas pred nastopi skupin preživeti z obstranskimi dejavnostmi, kot so gledališče, film, športne aktivnosti, predavanja in razne umetniške delavnice. Kaj pa cena vstopnice? Na dan koncertov je bilo možno kupiti vstopnice po ceni 1300 SIT in dvodnevne po ceni 2400 SIT. Pohvaliti velja organizatorje za nizke cene vstopnic. Predvsem pa pohvala organizatorjem, ki so zadeli v polno z izbiro preko dvajsetih domačih in tujih bendov.

Za petkov koncert, bi poleg lokalnih skupin, omenil predvsem prenovljene novogoriške emo-corovce En-

treat, ki so dobro »nažigali« po vsej črti. Nekoliko »manj hrupni« Psycho-Path so napolnili koncertno prizorišče. Takoj za njimi so nastopili odlični ameriški alternativni hip-hop trio, z imenom Dalek. In res so, kot so nekateri napovedovali, razgibali množico. Koncert zasedbe Dalek je neubranljivi direkten, frontalni napad na vseh pet človekovih čutov. Omeniti je treba, da je bil lanskoletni Dalek-ov album »From Filty Tongue Of Gods And Griots« na Radiu Študent izbran za ploščo leta, koncert v Ljubljani pa za koncert leta.

Prvi dan koncertnega dogajanja je zaključila zanimiva black-death metal skupina Noctiferija iz Ljubljane.

V soboto, naslednji dan, je vreme malce pokvarilo vzdušje, a je vendar zdržalo do zaključka festivala. Ko se je zmračilo, so na oder prikorakali Srečna mladina iz Ljubljane in s svojim nastopom dokazali, da sodijo v sam vrh slovenske rock glasbe. Glavni finale pa je vendarle pripadal eni najatraktivnejših in najaktiv-

nejših skupin pri nas, Elvis Jackson in pa fenomenalnemu bosanskemu raperju Edo Maajka, ki je promoviral svoj

prvi studijski album z imenom »Slušaj mater«.

Če sem že pohvalil organizatorje za dobro izpeljan

festival in raznolik program, pa ne morem mimo kritike na slabo gostinsko ponudbo. Ni-

koli še nisem jedel bolj groznega hamburgerja.

Rahlec

